

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 32D/16/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 9621200106
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anita Filová
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:9621200106.1

Rozhodnutie

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v disciplinárnom senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anity Filovej (sudkyňa spravodajkyňa), sudcov JUDr. Mariána Fečíka a JUDr. Michala Matulníka, PhD., a prísediacich sudcov JUDr. Zuzany Čížovej a Mgr. Marcela Drgona, v konaní o určenie neplatnosti písomného napomenutia predsedu Súdnej rady Slovenskej republiky číslo: SR 759/2020-1527 z 9. novembra 2020 začatého na základe návrhu JUDr. X. Š., Q. A. Q. V. B., dátum narodenia: XX.XX.XXXX, bytom : C. X, Q., na neverejnom zasadnutí konanom 27. októbra 2022, takto

rozhodol:

I. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky podľa § 117 ods. 8 zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov návrh JUDr. X. Š., sudcu A. Q. V. B., o vyslovenie neplatnosti písomného napomenutia predsedu Súdnej rady Slovenskej republiky číslo: SR 759/2020-1527 z 9. novembra 2020 v skutku 1), že ako sudca krajského súdu bez akéhokoľvek zákonného oprávnenia 19. mája 2020 uverejnil úplný prepis dôkazného prostriedku nazývaného Threema 1 (ďalej aj „prepis“) nachádzajúceho sa v spise vo veci obžalovaného F. A. a spol. vedenej na Špecializovanom trestnom súde pod sp. zn. PK-2T/32/2019 na webovom sídle www.pravnelisty.sk, hoci vzhľadom na svoje postavenie, vedomosti a skúsenosti sudcu musel vedieť, že úplný prepis obsahuje informácie spôsobilé neoprávnene zasiahnuť do práva na ochranu osobnosti viacerých jednotlivcov; prepis uverejnil bez uvedenia zdroja, z ktorého ho získal, a o dva dni prepis sám odstránil, z a m i e t a .

II. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky podľa § 117 ods. 8 zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov na návrh JUDr. X. Š., sudcu A. Q. V. B., o vyslovenie neplatnosti písomného napomenutia predsedu Súdnej rady Slovenskej republiky číslo: SR 759/2020-1527 z 9. novembra 2020 v skutku 2), že ako sudca krajského súdu potom, ako si v marci 2020 preštudoval uznesenie o vznesení obvinenia z 2. marca 2020, ČVS: PPZ-325/NKA-PZ-ZA-2019 (predchádzajúce uznesenie z 20. augusta 2019, ČVS: PPZ-848/NKA-PZ-ZA-2019), sa verejne zastával obvineného bývalého sudcu JUDr. J. F. a uviedol, že jeho obvinenie bolo unáhlené. Preto mal pochybnosti o jeho zákonnosti, pričom spochybňoval predovšetkým výpoveď svedka bývalého sudcu V. Q. a verejne ju hodnotil tak, že jeho výpoveď bola urobená pod ťarchou dôkazov voči jeho osobe, s jeho možným motívom rozložiť jeho vinu aj na iné osoby, a takto si od orgánov činných trestnom konaní zabezpečiť rôzne benefity, hoci trestná vec proti obvinenému JUDr. J. F. nebola súdmi právoplatne rozhodnutá, u r č u j e, že napomenutie je v skutku 2) n e p l a t n é .

odôvodnenie:

I. Písomné napomenutie udelené predsedom Súdnej rady Slovenskej republiky

1. Predseda Súdnej rady Slovenskej republiky rozhodnutím číslo: SR 759/2020-1527 z 9. novembra 2020 podľa § 117 ods. 7 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „zákon č. 385/2000 Z.z.“ alebo „zákon o sudcoch a prísediacich“) uložil JUDr. X. Š. písomné napomenutie z dôvodu, že ako sudca krajského súdu:

1. bez akéhokoľvek zákonného oprávnenia 19. mája 2020 uverejnil úplný prepis dôkazného prostriedku nazývaného Threema 1 (ďalej aj „prepis“) nachádzajúceho sa v spise vo veci obžalovaného F. A. T. Q.. vedenej na Špecializovanom trestnom súde pod sp. zn. PK.2T/32/2019 na webovom sídle, hoci vzhľadom na svoje postavenie, vedomosti a skúsenosti sudcu musel vedieť, že úplný prepis obsahuje informácie spôsobilé neoprávnené zasiahnuť do správa na ochranu osobnosti viacerých jednotlivcov; prepis uverejnil bez uvedenia zdroja, z ktorého ho získal, a o dva dni prepis sám odstránil,

2. potom, ako si v marci 2020 preštudoval uznesenie o vznesení obvinenia z 2. marca 2020, ČVS : PPZ-325/NKA-PZ-ZA2-2019 (predchádzajúce uznesenie z 20. augusta 2019, ČVS: PPZ-848/NKA-PZ-ZA-2019), sa verejne zastával obvineného bývalého sudcu JUDr. J. F. a uviedol, že jeho obvinenie bolo unáhlené. Preto mal pochybnosti o jeho zákonnosti, pričom spochybňoval predovšetkým výpoveď svedka bývalého sudcu V. Q. a verejne ju hodnotil tak, že jeho výpoveď bola urobená pod ťarchou dôkazov voči jeho osobe, s jeho možným motívom rozložiť jeho vinu aj na iné osoby, a takto si od orgánov činných trestnom konaní zabezpečiť rôzne benefity, hoci trestná vec proti obvinenému JUDr. J. F. nebola súdmi právoplatne rozhodnutá,

teda týmito skutkami, podľa názoru predsedu Súdnej rady Slovenskej republiky konal v občianskom živote tak, že to mohlo narušiť vážnosť a dôstojnosť funkcie sudcu a skutkom opísaným v bode 2 sa mal verejne vyjadrovať o veci, ktorá nebola súdmi právoplatne skončená. Teda skutkami opísanými bod bodom 1 a 2 vedome porušil povinnosti sudcu podľa § 30 ods. 1 zákona o sudcoch a príseďiacich a skutkom opísaným v bode 2 vedome porušil aj povinnosť sudcu podľa § 30 ods. 11 zákona o sudcoch a príseďiacich v znení účinnom do 31. decembra 2020. Uvedenými skutkami sa mal dopustiť disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 1 písm. a/ v spojení s § 30 ods. 1 a 11 zákona o sudcoch a príseďiacich v znení účinnom do 31. decembra 2020 v miere poklesku správaním menšieho významu.

2. Ku skutku 1) predseda Súdnej rady Slovenskej republiky poukázal na to, že uverejnenie celého prepisu Threemy 1 sudca odôvodnil tým, že : „V neverejnom prípravnom konaní by nemali dôkazy unikať zo spisu. Ak sa tak už stalo a došlo k selektívnemu zverejneniu časti Threemy zo strany vybraných médií, a to s odôvodnením, že je to vo verejnom záujme, potom je vo verejnom záujme aj zverejnenie kompletného obsahu Threemy, aby sa každý koho to zaujíma, mohol oboznámiť s jeho obsahom.“ Tiež poukázal na to, že na rokovaní Sudcovskej rady A. Q. V. B., ktoré sa konalo 4. septembra 2020, sa sudca Š. vyjadril tak, že sudca by tak konať nemal, svoj čin však ospravedlňoval tak, že v neštandardnej situácii, za ktorú považoval únik časti prepisu do médií, je prípustný aj neštandardný spôsob konania, t.j. uverejnenie celého prepisu, pričom sudca Š. neuviedol prameň, z ktorého celý prepis získal. Predseda Súdnej rady Slovenskej republiky toto vysvetlenie a obranu neakceptoval.

3. S poukazom na ustanovenie § 30 ods. 1 zákona o sudcoch a príseďiacich, článok 19 Ústavy SR, ako aj § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka predseda Súdnej rady Slovenskej republiky dôvodil tým, že konanie sudcu Š. spočívajúce v skutku opísanom v bode 1) možno považovať za neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti viacerých osôb spomenutých v tomto prepise, ktoré však nemajú nič spoločné s trestným konaním proti obžalovanému F. A. a spol. K argumentu sudcu Š., že zverejnenie tejto komunikácie bolo vo verejnom záujme uviedol, že vo všeobecnosti je taký dôvod konania fyzickej osoby ospravedlniteľný ako prejav občianskeho aktivizmu s tým, že takéto konanie nemožno ospravedlniť u sudcu všeobecného súdu, ktorý vedel, že publikuje obsah dôkazného prostriedku (prepisu) z trestného spisu v právoplatne neskončenej veci a súčasne vedel alebo mohol vedieť, že celý prepis obsahuje citlivé osobné informácie o fyzických osobách, ktoré nesúvisia s konkrétnou trestnou vecou. Preto konanie sudcu Š. nepovažoval za ochranu verejného záujmu dodajúc, že na uverejnenie prepisu sudca Š. nemal žiadne zákonné oprávnenie; také oprávnenie mu nemohlo vzniknúť len z toho dôvodu, že časti z tohto dôkazného prostriedku boli uverejnené v rôznych médiách.

4. Preto uzavrel, že sudca Š. konal v občianskom živote skutkom opísaným v bode 1) tak, že jeho konanie mohlo objektívne narušiť vážnosť a dôstojnosť funkcie sudcu alebo ohroziť dôveru v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie súdov.

5. Ku skutku opísanému v bode 2) predseda Súdnej rady Slovenskej republiky uviedol, že sudca Š. verejne tvrdil, že stíhanie JUDr. J. F. vzbudzuje pochybnosti o jeho zákonnosti, uznesenie o začatí trestného stíhania vo veci považoval za unáhlené, za právnu katastrofu, ktorá vykazuje skôr prvky policajného štátu, pričom obvinil políciu z chaotického a neodborného prístupu. Na záver sudca uviedol, že polícia sa predvádza na sociálnych sieťach, hoci v jej úkonoch sa naplno prejavil nekompetentný až

amatérsky prístup, a tiež vyslovil pochybnosti o tom, že by bol obvinený sudca JUDr. J. F. skorumpovaný, pretože ho pozná 20 rokov.

6. S poukazom na ustanovenie § 30 ods. 11 zákona o sudcoch a prísediacich v znení účinnom do 31. decembra 2020 predseda Súdnej rady Slovenskej republiky uviedol, že trestná vec obvineného JUDr. J. F. je vecou, ktorá ešte nebola právoplatne skončená v konaní pred súdom, pričom za takú vec treba považovať aj vec v trestnom prípravnom konaní, nakoľko aj v prípravnom konaní rozhodujú súdy. Preto mal za to, že sudca Š. porušil povinnosť sudcu ustanovenú v § 30 ods. 11 zákona o sudcoch a prísediacich v znení účinnom do 31. decembra 2020.

7. V súvislosti so skutkom opísanom v bode 2) predseda Súdnej rady Slovenskej republiky tiež poukázal na to, že sudca Š. sa pri týchto verejných vyjadreniach správal a konal tak, ako keby bol obhajcom obvineného JUDr. J. F. dodajúc, že aj sudca má právo na pochybnosť o dôvodoch trestného stíhania kolegu, avšak nie je v súlade s etikou a zákonnou povinnosťou sudcu, ak svoje pochybnosti o dôvodoch trestného stíhania kolegu vyjadruje verejným vyslovovaním svojho názoru o veci, ktoré je v štádiu vyšetrovania a v súdnom konaní sa posudzuje v súvislosti s väzbou. S poukazom na uvedené uzavrel, že takéto vyjadrovanie, kritika postupu polície a znevažovanie jej rozhodnutí, bez ohľadu na to, či boli alebo neboli v úplnom súlade s požiadavkami Trestného poriadku, tvrdenie, že obvinený JUDr. J. F. nemôže byť skorumpovaný, nesporne narušuje vážnosť a dôstojnosť funkcie sudcu a súčasne ohrozuje dôveru v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie súdov.

8. K uloženiu písomného napomenutia predseda Súdnej rady Slovenskej republiky poukázal na to, že sudca Š. sa dosiaľ nedopustil disciplinárneho previnenia, považuje sa za sudcu, ktorý si riadne a kvalitne plní svoje služobné povinnosti, príkladne sa správa aj v občianskom živote, a preto jeho poklesok [spočívajúci v opísaných skutkoch 1) a 2)], ktorého sa dopustil mimo rámca výkonu funkcie, ako aj v záujme preventívneho pôsobenia, kvalifikoval ako poklesok menšieho významu, za ktorý mu stačí uložiť písomné napomenutie podľa § 117 ods. 7 zákona o sudcoch a prísediacich.

II. Návrh sudcu na určenie neplatnosti písomného napomenutia

9. Písomné napomenutie sudcu riadne a včas napadol podaním z 19. novembra 2020, doručeným pôvodnému disciplinárnemu senátu 20. novembra 2020 (ďalej ako „návrh“ alebo „návrh na určenie neplatnosti napomenutia“). Sudca sa podaným návrhom domáhal toho, aby disciplinárny senát podľa § 117 ods. 8 zákona č. 385/2000 Z.z. určil, že písomné napomenutie predsedu Súdnej rady Slovenskej republiky z 9. novembra 2020 číslo: SR 759/2020-1527 je neplatné.

10. Hneď na úvod namietal, že mu predmetné rozhodnutie predsedu Súdnej rady Slovenskej republiky nebolo doručené do vlastných rúk.

II. A Skutok pod 1)

11. K skutku opísanom v bode 1) (krátkodobé zverejnenie tzv. Threemy 1 na webe www.pravnelistky.sk) uviedol, že na webe www.pravnelisty.sk (a nielen tam) realizuje svoju publikačnú činnosť, právo na slobodu prejavu a právo na šírenie informácií, predmetný web vedie už takmer desať rokov s tým, že ide o elektronický odborný časopis. V rámci svojej mimopracovnej činnosti na uvedenom webe krátkodobu (na necelé tri dni) zverejnil materiál s označením Threema 1, ktorý sa mu dostal do dispozície v súvislosti s redigovaním odborného časopisu pravnelisty.sk. Do dňa podania návrhu nemali na A. Q. V. B. žiadnu trestnú vec, v ktorej by sa nachádzal originálny dôkaz označovaný ako Threema 1 a preto nevedel potvrdiť, či išlo o úplný prepis dôkazného prostriedku nazývaného Treema 1 [tak ako sa to uvádza v skutku 1)] a tiež nevie, či išlo o skutočne originálny dôkaz označovaný ako Treema 1, respektíve, či bol kompletný, prípadne či do neho nebolo zasahované inou osobou. Tiež nevedel potvrdiť, že išlo o dôkazný prostriedok práve z trestnej veci obžalovaného A. [tak ako to je uvedené v skutku 1)], keďže v čase krátkodobého zverejnenia tohto materiálu bol, podľa medializovaných informácií, tento dôkaz využívaný aj v iných trestných veciach (napríklad vo veci „zmenky“, či vo veci trestne stíhaných sudcov a podobne).

12. Uviedol, že to, či skutočne išlo o Threemu 1, a ak áno, či išlo o Threemu 1 v jej plnom rozsahu, respektíve, či do nej nebolo zasahované nejakou inou osobou nepovažoval za podstatné, lebo pre neho bolo dôležité (rozhodujúce) a zároveň neprijateľné, že takýto materiál vôbec koluje na verejnosti,

že ho má k dispozícii pomerne veľké množstvo ľudí (vrátane jeho), je dlhodobo postupne mediálne zverejňovaný, komentovaný a médiami hodnotený a to napriek tomu, že má ísť o dôkaz, ktorý je využívaný v neskončených trestných veciach. Rozhodol sa preto, že v záujme poukázania na absolútne nežiaduce masívne úniky informácií zo spisu (únik dôkazného prostriedku), ich dlhodobé selektívne zverejňovanie a často jednostranné hodnotenie médiami, tento materiál krátkodobo zverejní ako vydavateľ odborného časopisu aj spolu so stručným komentárom, ktorým poukázal a apeloval na neprijateľnosť toho, aby boli realizované trestné stíhania prostredníctvom médií, ktoré dôkazy (napríklad aj Threemu 1) nielen zverejňujú v mediálnom priestore, ale ju aj vlastným subjektívnym spôsobom hodnotia, dotvárajú svojimi stanoviskami a následne tak vplývajú nielen na verejnosť, ale aj na orgány činné v trestnom konaní, či súdy, ako by mali v neskončených veciach postupovať a rozhodovať.

13. Tvrdil, že z jeho strany išlo o to, aby sa takýmto demonštratívnym spôsobom poukázalo na to, že masívne úniky dôkazov do mediálneho priestoru a ich dlhodobé subjektívne selektovanie a hodnotenie zo strany médií je nielen absolútne nežiaduce, ale hraničí s ohrozovaním neverejnosti prípravného trestného konania a narušuje základné princípy právneho štátu spočívajúce aj v tom, že dôkazy sa majú vykonávať a hodnotiť v trestnom konaní a nie v mediálnom priestore.

14. Mal za to, že úniky informácií zo spisu a mediálne trestné konania sú otázkou verejného záujmu.

15. Za nutné považoval zdôrazniť, že údajnú Threemu 1 nezverejnil prvý on (tak ako sa to často nesprávne podsúva verejnosti), ale zverejnili ju postupne dávno pred ním viaceré médiá, ktoré s tým začali už niekedy v lete roku 2019 a následne v období jeseň roku 2019 až jar roku 2020 bola táto komunikácia zverejňovaná a hodnotená médiami takmer denne a to bez ohľadu na to, v akom štádiu sa nachádzali prípadné trestné konania vedené aj na podklade tohto dôkazného prostriedku. Teda boli to práve médiá a nie on, ktoré k vzájomne komunikujúcim osobám v Threeme 1 dopĺňali aj osobné údaje (mená) spoločne aj s dobovými reáliami, kedy mali vzniknúť a takýmto postupnými krokmi zverejnili v podstate takmer celý obsah tohto dôkazného prostriedku (dávno pred jeho zverejnením).

16. Mal za to, že masívnym mediálnym zverejňovaním správ z Threemy 1, za situácie, keď médiá k zverejňovaným správam pridávali aj osobné údaje ako mená diskutujúcich, stratila komunikácia z Threemy 1 už dávno punc dôvernosti a stala sa predmetom verejného záujmu a prostredníctvom médií sa stala vecou verejnou.

17. Tiež poukázal na to, že ešte pred jeho zverejnením tohto materiálu, ktorý mu bol daný do dispozície, bola už veľká časť tohto dôkazného materiálu vykonaná aj v konaní pred súdom na hlavnom pojednávaní pri vykonávaní dôkazov a to v kauze zmenky, ako aj v kauze vraždy novinára a jeho snúbenice doplniac, že v týchto súdnych konaniach bol tento dôkaz dokonca vykonávaný online, t. j. priamo súdom a nie sprostredkované médiami. Tvrdil, že v čase (19. mája 2020), keď sa rozhodol krátkodobo (do 22. mája 2020) demonštratívne obrátiť pozornosť verejnosti aj na odvrátenú stranu mediálnych zásahov do vykonávaného dokazovania v trestnom konaní a únikov informácií zo spisov, došlo z jeho strany fakticky iba k zverejneniu už dávno zverejňovaného materiálu (pokiaľ ten materiál, ktorý mal k dispozícii bol identický s materiálom, ktorý zverejňovali médiá, konštatujúc, že pravdepodobne áno).

18. Vo vzťahu k zverejnenému materiálu uviedol, že tento žiadnym spôsobom nekomentoval (a to ani následne v rozhovoroch pre viaceré médiá) z hľadiska jeho pravdivosti (autenticosti, dôkaznej hodnoty a podobne) a tiež nekomentoval z hľadiska využitia tohto dôkazu ani trestné veci, v ktorých bol na hlavnom pojednávaní vykonaný v rámci dokazovania a ktoré ešte nie sú právoplatne skončené.

19. S poukazom na vyššie uvedené zastával názor, že nie je možné tvrdiť, že by maril, či ohrozoval vedené trestné konania, respektíve ohrozoval práva na ochranu osobnosti viacerých osôb (v komunikácii Threema 1 išlo o verejne činné osoby, respektíve o verejne známe osoby), nakoľko pokiaľ ani dlhodobé zverejňovanie, komentovanie a hodnotenie tohto materiálu médiami neohrozilo vedené trestné konania v konaní pred súdom a ani tie, ktoré sú vedené v prípravnom konaní, tak celkom určite nemohol ani on ohroziť vedené trestné konanie krátkodobým zverejnením už zverejnených informácií.

20. Poukázal na to, že pokiaľ predseda Súdnej rady Slovenskej republiky vo svojom rozhodnutí, vo všeobecnosti, poukazuje na osobné až intímne údaje viacerých osôb, ktoré majú byť taktiež súčasťou zverejneného materiálu, tak z rozhodnutia nie je jasné, o ktoré konkrétne časti (správy) z materiálu má ísť

a koho konkrétne sa majú týkať (zopakoval, že komunikácia z Threemy 1 sa týka hlavne verejne činných osôb, ako aj verejne známych osôb). Tiež zopakoval, že zo zverejneného materiálu ani nevyplýva, bez ďalšej analýzy, kto s kým komunikuje, keďže ku komunikácii nie sú priradené mená a ani telefónne čísla, pričom materiál bol krátkodobo zverejnený ako celok a neboli z neho, z jeho strany, vytrhnuté žiadne správy, ktoré by upozorňovali na nejaké osobné, či intímne záznamy iných osôb. Navyiac zvýraznil aj to, že aj osobné a intímne údaje z Threemy boli už v určitej podobe dávno predtým zverejňované médiami (napríklad na weboch pluska 7. novembra 2019, 22. novembra 2019 či 2. decembra 2019, hlavné správy 4. novembra 2019, parlamentné listy 5. mája 2020, v českom denníku blesk 2. decembra 2019 a podobne).

21. Mal za to, že jeho postup (aj so stručným zdôvodnením prečo tak urobil a následne aj vysvetlil médiám) bol vo verejnom záujme a v súlade nielen s jeho ústavným právom na slobodu prejavu, ale aj s právom verejnosti na informácie. V tomto smere primerane poukázal na nález českého Ústavného súdu sp.zn. Pl. ÚS 2/10, ktorý zdôraznil, že sloboda prejavu, vrátane v nej v článku 10 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) obsiahnutej slobody prijímať informácie, predstavuje jeden z najdôležitejších základov demokratickej spoločnosti. Rovnako poukázal aj na závery Správy o slobode prejavu sudcov, ktorá bola prijatá Európskou komisiou pre demokraciu prostredníctvom práva v dňoch 19. - 20. júna 2015, ktorá zdôrazňuje, že príslušná judikatúra (Európskeho súdu pre ľudské práva) poskytuje záruky slobody prejavu aj vo vzťahu k sudcom s tým, že k obmedzeniam slobody prejavu sudcov by malo prichádzať v prípadoch, v ktorých dotknutý sudca koná v rámci svojej sudcovskej funkcie. Preto si nemyslí, že realizovanie práva na slobodu prejavu či výkon práva na šírenie informácií vo verejnom záujme prostredníctvom odborného portálu by v danom prípade kolidoval s jeho povinnosťami sudcu, respektíve, že by porušil povinnosť sudcu v zmysle § 30 ods. 1 zákona č. 385/2000 Z.z. Rovnako si nie je vedomý toho, že by jeho počin, ako demonštratívny poukaz na nežiaduce masívne zásahy médií do trestných konaní dlhodobým zverejňovaním uniknutého obsahu dôkazného prostriedku, či vedenia paralelných trestných konaní v médiách, akýmkoľvek spôsobom narušil vážnosť a dôstojnosť funkcie sudcu, respektíve, že by takéto konanie mohlo ohroziť dôveru v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie súdov.

22. Bol toho názoru, že na absolútne neštandardnú situáciu v mediálnom priestore bolo nutné reagovať neštandardným spôsobom so snahou vrátiť dokazovanie v trestnom konaní kompetentným orgánom a ohradiť sa pred tým, aby činnosť orgánov v trestnom konaní či súdov suplovali médiá. Poukázal na to, že toto jeho krátkodobé zverejnenie predmetného materiálu na webe sa stretlo s výrazne kladnou odozvou čitateľov jeho webu (t. j. verejnosti) a tento jeho krok, ako aj jeho odôvodnenie ocenili aj viacerí prokurátori či sudcovia s tým, že kedykoľvek môže uviesť aj ich mená.

23. Tvrdil, že jeho úmyslom nebolo nikoho poškodiť, práve naopak, jeho úmyslom (a to s presahom aj do budúcnosti) bolo poukázať na to, že médiá nemajú disponovať dôkazmi zo spisov a tieto postupne a selektívne zverejňovať a subjektívne hodnotiť. Nič protiprávne vo svojom konaní nevidel, keď sa materiál k nemu dostal obdobným spôsobom ako ho dostali do dispozície médiá s tým, že následne ho vymazal. Uviedol, že konal v dobrej viere a to s cieľom otvárať na diskusiu témy, ktoré v tom čase boli médiami zanedbávané, ale celkom určite sú vo verejnom záujme. Mal za to, že keby mal akýkoľvek (iný) úmysel, celkom určite by materiál nezverejňoval na webe, ktorý dlhodobo vedie a ktorý je dlhodobo spájaný aj mediálne s jeho menom, ale našiel by si na to iné, anonymné cesty.

24. Tvrdenie predsedu Súdnej rady Slovenskej republiky uvedené v odôvodnení rozhodnutia, že neoprávnene zasiahol do osobnostných práv iných osôb sa mu zdalo nemiestne vo svetle skutočnosti, že médiá už takmer rok pred tým zverejnili tisíce súkromných správ z uvedeného materiálu, ku ktorým priradzovali osobné údaje, ktoré následne hodnotili a komentovali. V tejto súvislosti mal za to, že ak niekto zasiahol do osobnostných práv iných osôb zverejňovaním súkromných správ, tak to boli médiá.

II. B Skutok pod 2)

25. Vo vzťahu k skutku 2) poukázal na to, že z rozhodnutia predsedu Súdnej rady Slovenskej republiky mu je zrejme vytykané, pričom zo skutku to priamo nevyplýva, vyjadrenie pre Denník N z 13. marca 2020 (keď presný dátum, ako aj miesto, kde mal verejne konať v skutku, absentuje), v ktorom sa zastal vtedy ešte jeho kolegu na A. Q. V. B. JUDr. J. F., a to stručným vyjadrením. Mal za to, že zo skutku 2) a rovnako tiež z odôvodnenia rozhodnutia predsedu Súdnej rady Slovenskej republiky nie je celkom zrejme, aké

konkrétne výroky mu vlastne tento vytyka, v akých časových súvislostiach sa mali odohrať a čo konkrétne mali komentovať. Navyiac tvrdil, že jeho výroky, či už pre médiá alebo v rámci odbornej publikačnej činnosti, sú v rozhodnutí predsedu Súdnej rady Slovenskej republiky povytvrhované z kontextu, v akom odzneli, prípadne nie sú uvedené celé.

26. Tiež upozornil na to, že vo svojom vyjadrení pre Denník N, ktoré bolo zverejnené 13. marca 2020, nespochybňoval výpoveď bývalého sudcu V. Q. [tak, ako je to uvedené v skutku 2) rozhodnutia], ale len poukázal na možné úskalia pri preverovaní a hodnotení výpovedí kajúcnika, a to aj na podklade rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Adamčo.

27. Poukázal na to, že vo svojom vyjadrení z 13. marca 2020 vyjadril pochybnosti, že na obvinenie JUDr. J. F. postačovala iba osamotená a inými dôkazmi neoverená výpoveď hlavného podozrivého V. Q. s tým, že v tomto smere považoval toto obvinenie za unáhlené; argumentoval ďalej tak, že výpoveď Q. mohla byť vykonaná pod ťarchou dôkazov voči jeho osobe a to aj s jeho možným motívom rozdrobiť svoju vinu aj na iné osoby a takto si od orgánov činných v trestnom konaní zabezpečiť rôzne benefity, pričom kritizoval, že vyšetrovatelia jeho výpoveď nepreverili, hoci bolo trestné stíhanie vo veci začaté už v auguste 2019 a k obvineniu došlo až v marci 2020; vyslovene skonštatoval, že výpoveď takzvaného kajúcnika nemôže byť automaticky považovaná za pravdivú vo všetkých smeroch a voči všetkým obvineným osobám s tým, že mala byť riadne dokazovaním preverená; upozornil, že Q. vo svojej výpovedi spomenul obrovské množstvo ľudí v podozrivých súvislostiach a je ťažké zistiť, podľa čoho vyšetrovateľ vyberal osoby, ktorým obvinenie na podklade tejto neoverenej výpovede vznesie a ktorým nie.

28. Uviedol, že z vyjadrenia urobeného pre Denník N je zrejmé, že kritizoval prácu orgánov činných v trestnom konaní (a nie kajúcnika), ktoré pred vznesením obvinenia neurobili nič, aby preverili aspoň v základných rysoch výpoveď kajúcnika, t. j. nie nezaujatého svedka, ale osoby, ktorá sa mala dopúšťať závažnej trestnej činnosti. Na tomto svojom vyjadrení nevidel nič závadné, keďže sa pohybovalo v odbornej rovine a apelovalo na to, aby sa nepodliezala latka pri vykonávaní, preverovaní a hodnotení dôkazov, pretože výpoveď kajúcnika má byť iba začiatok dokazovania, a nie aj jeho koniec.

29. Poukázal na to, že ihneď potom, ako bolo zrejmé, že na obvineného JUDr. J. F. bude podaný návrh na jeho vzatie do väzby (12. marca 2020 po rozhodnutí Ústavného súdu SR) ponúkol obhajobe obvineného záruku v zmysle § 80 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku, ako náhradu väzby, a to z dôvodov, ktoré boli uvedené v ním koncipovanej záruke a podrobne citované v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3 Tost 12/2020 z 20. marca 2020, dodajúc, že predtým si zabezpečil uznesenie o vznesení obvinenia, aby vedel posúdiť, čo všetko sa kladie JUDr. J. F. za vinu a na podklade akých dôkazov, a až po zrelej úvahe sa rozhodol v zmysle § 80 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku poskytnúť záruku a urobiť vyhlásenie pre médiá. Následne bola záruka využitá obvineným a jeho obhajobou v sťažnostnom konaní pred Najvyšším súdom Slovenskej republiky. Z uvedeného preto vyplýva, že v čase jeho vyjadrenia pre Denník N v marci 2020 už hodlal vystupovať v pozícii osoby poskytujúcej záruku za obvineného JUDr. J. F. v zmysle citovaného ustanovenia Trestného poriadku, t. j. už fakticky vystupoval ako subjekt trestného konania v zmysle § 10 ods. 11 Trestného poriadku, pričom túto skutočnosť na verejnosti nezatajoval, keď ju v sťažnostnom konaní potvrdil redaktorke Denníka N, ktorá sa ho na to výslovne pýtala vrátane dôvodov, ktoré ho k tomu viedli.

30. Ďalej uviedol, že z jeho strany išlo len o nasledovanie iniciatívy sudcov H. Q. B. V., ktorí deň pred jeho vyjadrením, t. j. 12. marca 2020, publikovali v Denníku N svoje vyhlásenie vo vzťahu k obvinenému JUDr. L. Q. (spoluobvinený JUDr. J. F.), v ktorom uviedli, že považujú zásah polície za neprimeraný, spochybnili výpoveď usvedčujúceho svedka JUDr. Q. a ponúkli záruku v zmysle § 80 Trestného poriadku. V tejto súvislosti poukázal na to, že nevie o tom, že by boli sudcovia Okresného súdu Bratislava V za tieto svoje vyjadrenia disciplinárne stíhaní, a preto chce veriť, že nejde výhradne iba o cielejší útok zameraný len na jeho osobu.

31. Má za to, že zákonodarca sudcu nevytlúčil z okruhu osôb, ktoré sú oprávnené vystupovať ako osoby v zmysle § 80 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, dodajúc, že aj keby nevystupoval, či nehodlal vystupovať v tejto veci ako dôveryhodná osoba v zmysle citovaného ustanovenia, nevidel nič závadné na jeho stručnom vyhlásení pre médiá, ktoré apeluje na dôsledný postup pri vyšetrovaní a pripomína neúspech Slovenskej republiky pred Európskym súdom pre ľudské práva vo veci Adamčo z dôvodu nedôsledného vyhodnotenia výpovede kajúcnika.

32. Pre úplnosť dodal, že aj pri obvinenom sudcovi platí prezumpcia nevinu, a aj sudca (kolega) môže preukázať ľudské hľadisko, keď sa zastane svojho kolegu, ktorého dlhoročne pozná aj z mimo pracovného života (ako aj jeho rodinu) a o ktorom dôvodne pochybuje, že sa by dopúšťal korupčnej trestnej činnosti.

33. Ďalej pripomenul, že pokiaľ sa v odôvodnení rozhodnutia k skutku 2) uvádza, že mal uznesenie o začatí trestného stíhania označiť za právnu katastrofu, ktorá vykazuje skôr prvky policajného štátu, a políciu obviňť z neodborného (amatérskeho) prístupu, tak nič z toho v marci 2020 v rámci vyjadrenia k obvineniu JUDr. J. F. nepovedal. V tejto súvislosti poukázal na to, že ide o povytvrhávané vety nie z jeho vyjadrenia, ale o vety, ktoré boli použité v jeho dvoch starších článkoch publikovaných ešte v roku 2019, ktoré kritizovali políciu pre formulovanie absolútne nekonkrétnych skutkov pri začatí trestného stíhania vo veci, ako aj pri odoberaní pracovného počítača sudcu, ktorý žiadali od nekompetentnej osoby a ešte aj „zabudli“ na zbavenie mlčanlivosti sudcu. Predseda Súdnej rady Slovenskej republiky v odôvodnení rozhodnutia k skutku 2) teda vytvoril akýsi kompilát povytvrhávaných viet z jeho článkov, ktoré sa však vôbec netýkali vzneseného obvinenia, JUDr. J. F., či V. Q., lebo pochádzajú ešte z roku 2019, t.j. z doby dávno pred vznesením obvinenia, a preto mu nie je zrejmé, z akého dôvodu sa nachádzajú v odôvodnení rozhodnutia, keď sa mu nekladú za vinu v skutku 2) rozhodnutia.

34. Ďalej poukázal na to, že ak sa mu v odôvodnení rozhodnutia (nie vo výroku) vytyka kritizovanie postupov polície, je právom sudcu vykonávať publikačnú činnosť a súčasťou výkonu publikačnej činnosti sudcu je aj právo na odbornú kritiku a to aj na kritiku postupov polície. Má za to, že zavádzanie cenzúry na kritiku práce polície možným disciplinárnym postihom kritizujúceho sudcu je zjavným návratom do minulosti. Následne sa spýtal, či si skutočne v roku 2020 sudca zaslúži disciplinárny postih za to, že v odbornom článku starom už viac ako rok ohodnotil postup polície za neodborný a amatérsky a či je naozaj namieste, aby predseda Súdnej rady Slovenskej republiky chránil akékoľvek postupy polície pred odbornou kritikou. V tejto súvislosti poukázal aj na nález českého Ústavného súdu sp.zn. II. ÚS 577/13, z ktorého nepochybne vyplýva, že predmetom verejného záujmu môže byť v podstate postup pri rozhodovaní orgánov činných v trestnom konaní a to vo všetkých fázach trestného konania, rovnako tak aj konanie, pre ktoré je alebo malo byť trestné konanie vedené.

35. Vo vzťahu k jeho vyjadreniu, ktorým vyslovil pochybnosti o tom, že by obvinený JUDr. J. F. bol skorumpovaný, keďže ho pozná 20 rokov, uviedol, že táto veta je už úplne zavádzajúca, lebo neodznala nielen v jeho vyjadreniach pre médiá, ale ani v rámci jeho publikačnej činnosti, dodajúc, že táto veta je odcitovaná z jeho písomnej záruky, ktorú podal v postavení dôveryhodnej osoby ako náhradu za väzbu. Nešlo teda o vyjadrenie sudcu, ale išlo o vyjadrenie subjektu trestného konania (§ 10 ods. 11 Trestného poriadku), ktorý ponúka záruku ako náhradu väzby za obvineného. Preto bolo pre neho nepochopiteľné, prečo sa v odôvodnení rozhodnutia predsedu Súdnej rady Slovenskej republiky vôbec nachádza, keď sa netýka skutkových okolností uvedených v bode 2) výrokovej časti rozhodnutia.

36. Nad rámec uvedeného ešte zdôraznil, že už v minulosti sa verejne v rámci svojej publikačnej činnosti zastal napríklad obvineného prokurátora JUDr. V. Š., keď v roku 2016 taktiež kritizoval prácu polície, pričom jeho výhrady k uzneseniu, ktorým mu bolo vznesené obvinenie, vzbudili mimoriadny záujem verejnosti a napokon sa ukázali ako opodstatnené, dodajúc, že za tento postoj bol opakovane verejnosťou (a to nielen médiami, ale aj politikmi, ako aj združením Za otvorenú justíciu) oceňovaný a podporovaný s tým, že vtedajšia Sudcovská rada A. Q. V. B. (a ani nikto iný) nemala k tejto publikačnej činnosti (verejné zastanie sa obvinenej osoby postavené na kritike postupu polície) žiadne pochybnosti v tom smere, že by takýmto konaním mohlo dôjsť k porušeniu povinností sudcu. Práve naopak, predmetná vec bola uzatvorená tak, že povinnosť sudcu podľa § 30 ods. 11 zákona č. 385/2000 Z.z. sa týka iba vecí, ktoré sudca sám prejednáva, teda v ktorej je sám činný (prípadne v ktorej je činný jeho kolega, napríklad v senáte a podobne). Preto sa oprávnene spoliehal na to, že takýto výklad uvedeného ustanovenia bude využívaný aj v budúcnosti a že obdobným konaním sa nemôže dopustiť disciplinárneho previnenia.

37. Záverom poukázal na to, že skutky, ktoré mu kladie za vinu predseda Súdnej rady Slovenskej republiky v písomnom napomenutí, boli na podklade jeho podnetu najskôr posudzované Sudcovskou radou A. Q. V. B., ktorá 2. septembra 2020 dospela k záveru, že neporušil žiadne povinnosti sudcu, a preto sudcovská rada nevyužila svoje oprávnenie podať návrh na jeho disciplinárne stíhanie. Ďalej poukázal na to, že si vždy riadne plnil svoje povinnosti sudcu a okrem toho sa vždy snažil svojou

dlhoročnou pedagogickou, publikačnou či inou činnosťou (napríklad ako člen Stálej pracovnej komisie Legislatívnej rady vlády Slovenskej republiky a externý člen pedagogického zboru Justičnej akadémie Slovenskej republiky) posúvať právo dopredu a prinášať aj témy, ktoré by mali byť otvorené verejnej diskusii. Preto rozhodnutie o písomnom napomenutí za vyššie naznačených okolností považuje za signál, že publikačne a pedagogicky aktívny sudca je skôr na prekážku justícii a že úlohou sudcu je mlčať, prípadne, že sudca síce môže hovoriť, ale musí „hovoriť správne“, t.j. iba veci, ktoré chcú vybrané médiá, či niektorí jednotlivci, počuť.

38. Preto mal zato, že skutkami uvedenými v bodoch 1) a 2) rozhodnutia predsedu Súdnej rady Slovenskej republiky neporušil žiadne povinnosti sudcu a z uvedeného dôvodu považoval rozhodnutie predsedu Súdnej rady Slovenskej republiky o písomnom napomenutí za nesprávne. Navrhol preto, aby disciplinárny senát rozhodol podľa § 117 ods. 8 zákona č. 385/2000 Z.z. tak, že rozhodnutie predsedu Súdnej rady Slovenskej republiky z 9. novembra 2020 č. 759/2020-1527 je neplatné.

III. Konanie pred pôvodným disciplinárnym senátom vedené pod sp.zn. 2 Ds 4/2020

39. Návrh na určenie neplatnosti napomenutia podľa § 117 ods. 8 zákona č. 385/2000 Z.z. bol doručený pôvodnému disciplinárnemu senátu Súdnej rady Slovenskej republiky 20. novembra 2020 a bol zapísaný pod sp.zn. 2 Ds 4/2020. Návrh bol doručený predsedovi Súdnej rady Slovenskej republiky 1. decembra 2020, ktorý sa k nemu písomne vyjadril 4. januára 2021.

III.A Vyjadrenie predsedu Súdnej rady Slovenskej republiky

40. Vo vyjadrení predseda Súdnej rady SR navrhol, aby disciplinárny senát nevyhovел jeho návrhu na vyslovenie neplatnosti, a to z nasledovných dôvodov. K skutku 1) poukázal na to, že ani v návrhu nie je uvedený presný zdroj, z ktorého navrhovateľ použil úplný prepis dôkazného prostriedku nazývaného Threema 1; uverejnenie celého prepisu, hoci aj na webe www.pravnelisty.sk nemožno považovať za žiadnu z činností, ktoré sú zlučiteľné s výkonom funkcie sudcu, pričom aj navrhovateľ uviedol, že konal demonštratívny spôsobom, bez komentovania prepisu a len krátkodobu; niet žiadneho právneho základu na to, aby sudca krajského súdu riešil úniky z trestných konaní takým spôsobom, aký zvolil navrhovateľ; prepis obsahoval závažné osobné údaje aj osôb, ktoré neboli verejne činné, konkrétne poukázal na dva príklady, keď v uverejnenom prepise sa napríklad nachádzajú údaje o zdravotnom stave, ktoré sú veľmi citlivého charakteru alebo údaje o intímnych stykoch medzi sudcami. V tejto súvislosti poukázal na to, že ak navrhovateľ tvrdí, že o nich nevedel, lebo prepis nečítal, tak táto okolnosť ho žiadnym spôsobom nezbavuje zodpovednosti za zásah do práva na ochranu osobnosti.

41. Mal za to, že vážnosť skutku potvrdzuje aj to, že Obvodné oddelenie Policajného zboru Bratislava Staré Mesto-východ vykonáva skrátene vyšetrovanie vo veci podozrenia z prečinu neoprávneného nakladania s osobnými údajmi podľa § 374 ods. 1 a 2 Trestného zákona, ktorý mal podľa trestného oznámenia spáchať navrhovateľ.

42. Ďalej predseda Súdnej rady Slovenskej republiky poukázal na to, že dôvody k prvému skutku sa dajú vnímať iba ako dodatočné ospravedlňovanie konania navrhovateľa pred ním samým. Pripomenul, že pred Sudcovskou radou Krajského súdu v Bratislave navrhovateľ sám uznal, že sudca by tak nemal konať, ale konal tak, preto lebo na neštandardnú situáciu chcel reagovať neštandardným spôsobom.

43. Rovnako mal za to, že skutočnosť, že navrhovateľ stiahol po necelých dvoch dňoch prepis z webového sídla Právne listy potvrdzuje (skúsenostný poznatok), že použitá „demonštratívna“ forma zverejnenia materiálu bola zjavne impulzívna a nepremyslená. To nesvedčí o zdržanlivosti sudcu v jeho konaniach a môže viesť k spochybneniu vážnosti a dôstojnosti samotného X. Š. ako sudcu, pričom v takom prípade sa dôsledky jeho konania už dotýkajú samotného výkonu súdnictva.

44. K skutku 2) mal predseda Súdnej rady Slovenskej republiky zato, že reakcie sudcu, vrátane navrhovateľa, na rôzne udalosti a ich dôsledky, napríklad aj na zadržanie a trestné stíhanie kolegu, by mali byť vyvážené do tej miery, aby nevzbudzovali pochybnosti o tom, že ak by mu taká vec bola pridelená na rozhodovanie, tak, aby ako zákonný sudca konal nestranne a spravodlivo. Skúsenosti potvrdzujú, že pre sudcu nie je jednoduché prinútiť sa k zdržanlivosti tohto druhu, a u navrhovateľa sa to naplno prejavilo pri hodnotení obvinenia a vzatia do väzby bývalého sudcu JUDr. J. F.. Vo vzťahu

k hodnoteniam navrhovateľa skonštatoval, že tieto boli vyvrátené doterajšími výsledkami trestného stíhania menovaného, predovšetkým rozhodnutiami súdov v prípravnom konaní, ktoré opakovane potvrdili oprávnenosť väzby a teda aj vznesených obvinení.

45. Vo vzťahu ku komparácii postoja navrhovateľa s postojom sudcov H. Q. B. V. skonštatoval, že nejde o porovnateľné okolnosti. Pokiaľ navrhovateľ vyslovil vieru, „že tu nejde výhradne iba o cielený útok zameraný na jeho osobu“ je dôvodné vysloviť pochybnosť, či sudca dostatočne vníma svoju povinnosť „zdržanlivosti“ uloženej v § 30 ods. 1 zákona č. 385/2000 Z.z. Uvedené sa vzťahuje aj na dôvody uvedené na str. 11 ods. 2 o „zavádzaní cenzúry na kritiku práce polície možným disciplinárnym stíhaním kritizujúceho sudcu“ v rámci publikačnej činnosti.

46. Záverom predsedu Súdnej rady Slovenskej republiky skonštatoval, že ak je písomné napomenutie iba dobromyseľným upozornením na nezdržanlivé postoje navrhovateľa, a tento sudca nie je pripravený prijať a objektívne zhodnotiť vlastné konanie, môže to predznamenať negatívne tendencie v jeho schopnosti správne vnímať povinnosti aj oprávnenia sudcu. Toto stanovisko potvrdzuje aj text uvedený v návrhu na str. 13 v závere, v časti C, ktorý je zjavným pokusom vnútiť mu spôsoby, ktoré mu boli a sú cudzie, pretože aktívny život v talári prežil ako univerzitný učiteľ a autor množstva kníh a článkov, nezriedka kritických, nehovoriac o tom, že nikto, ani predseda Súdnej rady Slovenskej republiky, nechce, aby navrhovateľ hovoril len správne veci, t.j. tie, ktoré chcú počuť niektoré médiá alebo jednotlivci.

III.B Doplnenie dôvodov (argumentácie) navrhovateľom

47. Navrhovateľ, prostredníctvom svojho obhajcu, doručil pôvodnému disciplinárnemu senátu 19. februára 2021 „Doplnenie dôvodov - argumentácie k návrhu“, ktoré je po obsahovej stránke totožné s podaním, ktoré bolo doručené Najvyššiemu správne súdu Slovenskej republiky 6. júla 2022.

48. Nad rámec obsahu návrhu na určenie neplatnosti napomenutia podľa § 117 ods. 8 zákona č. 385/2000 Z.z. obhajca navrhovateľa poukázal na vypustenie povinnosti sudcu podľa § 30 ods. 11 zákona č. 385/2000 Z.z., a to s účinnosťou od 1. januára 2021, pričom v tejto súvislosti poukázal na to, že z hľadiska hmotnoprávneho je nutné postupovať podľa zákona č. 385/2000 Z.z. účinného od 1. januára 2021, ktorý je pre klienta priaznivejší, keď už neobsahuje povinnosť, ktorej porušenie mu bolo kladené za vinu.

- k skutku pod 1)

49. K skutku 1) tvrdil, že sloboda prejavu klienta je okolnosťou vylučujúcou protiprávnosť konania, a je neprípustné ju obmedziť rozhodnutím o napomenutí. Mal za to, že rozhodnutie predsedu Súdnej rady Slovenskej republiky o napomenutí klienta je nutné dôsledne hodnotiť z pozície práva na slobodu prejavu. V tomto smere je nepochybné, že aj sudca má právo na slobodu prejavu, pričom na toto právo je nutné nazerať v kontexte dodržania povinnosti mlčanlivosti o veciach, s ktorými prišiel do kontaktu počas výkonu svojej funkcie, ako aj povinnosti zdržať sa všetkého, čo by mohlo narušiť dôstojnosť sudcovskej funkcie alebo ohroziť dôveru v nezávislé a spravodlivé rozhodovanie súdov. Napriek uvedenému, môže podľa názoru Európskej komisie pre ľudské práva, sudca, tak ako aj každý iný občan, vyjadrovať v súkromí, ako aj na verejnosti slobodne svoje názory na otázky všeobecného záujmu (Čič, M. a kol.: Komentár k Ústave Slovenskej republiky. Matica Slovenská 1997, s. 147). Z uvedeného vyplýva, že aj sudca má právo na tzv. občiansky prejav, t.j. prejav sledujúci verejný záujem, ktorému prináleží zvýšená ochrana.

50. Mal za to, že je nepochybné, že tak krátkodobé zverejnenie konverzácie z aplikácie Threema 1 so stručným kritickým komentárom na adresu úniku informácií v trestnom konaní a prístupu médií k nim [skutok 1]), ako aj stručné vyjadrenie sa k obvineniu JUDr. J. F. [skutok 2]) je nutné hodnotiť ako prejav, ktorý je chránený tak Ústavou SR (článok 26), Listinou základných práv a slobôd (článok 17), ako aj Dohovorom (článok 10), v tomto smere ide o právo na slobodu prejavu a právo na šírenie informácií.

51. Rovnako za nepochybné považoval to, že prejavy klienta sa netýkali jeho výkonu funkcie sudcu, netýkali sa vecí, o ktorých by klient ako sudca rozhodoval alebo aspoň teoreticky mohol rozhodovať, respektíve o ktorých by, vo všeobecnosti rozhodoval súd, na ktorom klient pôsobí. V oboch prípadoch

išlo teda o súkromný prejav klienta, ktorý nemal súvis s jeho pôsobením vo funkcii sudcu s tým, že ohľadne skutku uvedeného v bode 1) išlo o prejav týkajúci sa veci verejného záujmu (úniky zo spisov, postupné a dlhodobé zverejňovanie dôkazov médiami a podobne) a ohľadne skutku 2) išlo o stručnú verejnú kritiku postupu orgánov činných v trestnom konaní.

52. Ďalej mal za to, že ani v jednom z uvedených prípadov nevybočilo konanie jeho klienta z hraníc práva na slobodu prejavu a práva na šírenie informácií a už vôbec nie je možné dospieť k záveru, že by prejavmi popísanými v bodoch 1) a 2) mohla byť narušená dôstojnosť sudcovskej funkcie alebo prísť k ohrozeniu nezávislého, či nestranného rozhodovania súdov.

53. Za dôležité považoval obhajca navrhovateľa zdôrazniť nielen to, že došlo k zverejneniu údajného dôkazu, ktorý už predtým dávno unikol z trestného konania nielen do médií, ale aj to, že išlo o komentované zverejnenie toho údajného dôkazu. Teda klient sa neobmedzil len na zverejnenie dôkazu bez ďalšieho, ale pripojil k tomuto svojmu prejavu aj stručný komentár, z ktorého je každému zrejmé prečo konal tak, ako konal, t. j. že chcel otvoriť otázku verejného záujmu týkajúcu sa nežiaducich únikov dôkazov zo spisov v prípravnom konaní, ktoré má byť neverejné, ako aj to, že chcel taktiež poukázať na nežiaduce konanie médií, ktoré tento dôkaz selektívne a dlhodobo zverejňovali.

54. V tomto smere poukázal na nález Ústavného súdu SR sp.zn. IV. ÚS 302/2010 zo 7. júla 2011, v ktorom došlo k vymedzeniu veci verejnej tak, že vecou verejnou sú, okrem iného, aj novinárske aktivity a ďalej všetko, čo na seba upúta verejnú pozornosť, pričom tieto verejné záležitosti môžu a majú byť verejne posudzované (zhodne aj nález Ústavného súdu SR sp.zn. I. ÚS 453/03).

55. Ďalej poukázal na to, že slobodou prejavu sú pritom pokryté aj tzv. symbolické, protestné, či expresívne prejavy, ktoré dotvárajú prejav samotný a sú jeho súčasťou. V danom prípade komentár a k nemu priradená komunikácia ako symbol, či protest a zjavný dôkaz toho, že k únikom zo spisov v trestnom konaní dochádza (bližšie k symbolickým či k expresívnym prejavom napríklad Bartoň, M.: Svoboda projevu: princípy, garance, meze. Praha: Leges 2010).

56. Z hľadiska posudzovania slobody prejavu a práva na informácie a ich prípadných obmedzení uviedol, že podstatným je aj skutočnosť, že ani v jednom z prejavov popisovaných v napomenutí nešlo o difamačné (ohováračské, klamlivé, hanobujúce) prejavy, alebo v bode 1) išlo o konštatovanie pravdivej a nespornej skutočnosti o únikoch dôkazov zo spisov, ich selektívneho a postupného zverejňovania médiami a v bode 2) išlo o kritický hodnotiaci úsudok na prácu orgánov činných v trestnom konaní po preštudovaní uznesenia o vznesení obvinenia.

57. Poukázal na to, že z rozhodnutia o napomenutí možno vyvodzovať, že predseda Súdnej rady Slovenskej republiky videl dôvod na disciplinárny postih klienta, t.j. na obmedzenie jeho slobody prejavu v tom, že ohľadne skutku 1) mali byť zverejnené aj citlivé a osobné údaje osôb doplniac, že bližšie tieto údaje v rozhodnutí nešpecifikoval a možno sa len z jeho následných rozhovorov v médiách domnievať, aké údaje myslel. Pokiaľ má ísť o údajné citlivé (intímne) údaje o sudcoch, tak je zjavné, že v tomto smere sa v komunikácii nachádzajú iba klebety, či domnienky dvoch vzájomne komunikujúcich osôb, ktoré sú podozrivé z páchania trestnej činnosti a ktoré zrejme hľadali nejaké, aj nezaručené informácie o sudcoch, ktoré by následne mohli využiť. Mal za to, že tieto klebety, či škodoradostné komentáre na niektorých sudcov preto celkom určite nemožno označiť za citlivé údaje, ktoré by mali byť na úrovni osobných údajov hodných ochrany. Podľa jeho názoru je to obdobné, aj ohľadne poukazu na niektoré zdravotné záznamy nachádzajúce sa v komunikácii. Tu si treba uvedomiť, že kompletnú komunikáciu mali médiá už od roku 2019, disponovalo ňou veľké množstvo novinárov, ktorí ju aj postupne zverejňovali. V tomto smere považoval za potrebné si položiť otázku, či možno určité informácie považovať za dôverné (aj keď je tu záujem štátu na zachovávaní ich tajnosti a nemôžu byť bez ďalšieho šírené), ak sú už známe (sprístupnené a dokonca šírené) pomerne veľkému okruhu osôb, ktoré ich môžu a aj odovzdávajú ďalšiemu okruhu osôb, ktoré následne taktiež spoznajú ich obsah. Mal za to, že v takýchto prípadoch strácajú takéto informácie na dôvernosti, plynutím času sa postupne stávajú verejne známymi a ich ochrana ako informácií dôverných preto už nepredstavuje prevažujúci imperatív verejného záujmu, ktorý by mohol odôvodniť zásah do slobody prejavu.

58. Poukázal na to, že Európsky súd pre ľudské práva už opakovane konštatoval, že pokiaľ sa obsah dôvernej informácie dostane už raz na verejnosť, sú sankcie voči osobám za ich ďalšie šírenie obvykle

v rozpore s článkom 10 Dohovoru dodajúc, že cieľom postupu klienta nebolo poškodiť konkrétnu osobu, ale prispieť k širšej diskusii o stále aktuálnej otázke, ktorá zaujímala verejnosť (primerane napríklad rozhodnutie vo veci Fressoz a Roire v. Francúzsko z 21. januára 1999, sťažnosť č. 29183/95, zhodne aj Svák, J.: Ochrana ľudských práv z pohľadu judikatúry a doktríny štrasburských orgánov ochrany práv. II. rozšírené vydanie. Eurokódex 2006, alebo rozhodnutie vo veci Editions Plon v. Francúzsko, v ktorom bolo uvedené, že plynutím času verejný záujem na otvorenej diskusii nadobúda prevahu nad osobnostnými právami). Tiež poukázal aj na rozhodnutie vo veci Ringier Axel Springer Slovakia (č. 2) v. Slovensko zo 7. januára 2014, sťažnosť č. 21666/09.

59. Mal za to, že skutočnosť, že klient publikoval celý údajný dôkaz, a to preto, aby podporil vierohodnosť svojho komentára o únikoch zo spisov a ich dostupnosti na verejnosti, nemôže ospravedlniť obmedzenie jeho práva na slobodu prejavu disciplinárnym postihom klienta, nakoľko takýto postih nie je podľa článku 10 ods. 2 Dohovoru nevyhnutným v demokratickej spoločnosti a predstavoval by neprimeraný zásah do slobody prejavu a práva na šírenie informácií. Tiež upozornil na to, že nezanedbateľným a podstatným je fakt, že klient konal v zjavnej dobrej viere, na základe faktov a s cieľom symbolicky upozorniť verejnosť (a tým aj orgány činné v trestnom konaní, ktoré mlčky dlhodobo tolerovali postupné zverejňovanie dôkazu médiami) na otázky verejného záujmu týkajúce sa únikov informácií, či dôkazov zo spisov v trestnom konaní.

60. S poukazom na vyššie popísaný postup skonštatoval, že nič nenaznačuje, že by klient mohol, čo i len teoreticky porušiť týmto svojím prejavom povinnosť sudcu podľa § 30 ods. 1 zákona č. 385/2000 Z. z., keď vážnosť a ani dôstojnosť funkcie sudcu tu zjavne nebola narušená (otvorenie otázky verejného záujmu s podporným krátkodobým zverejnením údajného dôkazu, s ktorým už dlhodobo disponovali viaceré médiá, ako aj iný okruh osôb, neotvára žiadne otázky ohľadne vážnosti, či dôstojnosti funkcie sudcu a s funkciou sudcu ani nesúvisí) a už vôbec nie dôvera v nestranné, nezávislé a spravodlivé rozhodovanie súdov.

- k skutku pod 2)

61. Vo vzťahu k skutku 2) poukázal na to, že výklad ustanovenia § 30 ods. 11 zákona č. 385/2000 Z. z. v znení účinnom do 31. decembra 2020, ktorý zvolil predseda Súdnej rady Slovenskej republiky v napomenutí, nie je možné označiť za predvídateľný v čase konania klienta, ale práve naopak, za prekvapivý pre klienta. V tejto súvislosti dôvodil, že výklad tohto ustanovenia bol vždy v minulosti taký, že sa povinnosť uvedená v tomto ustanovení týka iba živých vecí (neskončených právoplatne), ktoré sudca prejednáva (rozhoduje) sám alebo ktoré sa prejednávajú (rozhodujú) napríklad v senáte, ktorého je sudca členom. Povinnosť uvedená v tomto ustanovení sa teda netýkala komentovania vecí, ktoré buď vôbec ešte v konaní pred súdom neboli (sú napríklad len vo fáze prípravného konania) alebo, ktoré síce na súd už napadli, avšak neprejednáva ich sudca (senát), ktorý sa k nim vyjadril.

62. V tomto smere zopakoval, že klient už desať rokov (web založil v roku 2011) publikuje na webe pravnelisty.sk, ale aj v iných odborných časopisoch rôzne odborné príspevky a v niektorých prípadoch sa vyjadroval aj k veciam, ktoré ešte neboli právoplatne skončené na súde, avšak netýkali sa priamo jeho rozhodovacej činnosti. Možno spomenúť napríklad komentovanie uznesenia o začatí trestného stíhania vo veci z roku 2011, uznesenie o vznesení obvinenia notárke v kauze Gorila, uznesenie o obnove konania v kauze Baťa, otvorenie tzv. Mečiarových amnestií a v neposlednom rade uznesenie o vznesení obvinenia prokurátorovi JUDr. V. Š..

63. Obhajca poukázal aj na verejnú vyhlásenie Združenia za otvorenú justíciu ku kauze JUDr. V. Š., ktoré slovami JUDr. A. P. dňa 10. augusta 2016 uviedlo nasledovné: „Sudca nie je a nemôže byť úplne v ústraní reálneho života, ktorého je súčasťou a nemožno od neho požadovať, aby realitu ignoroval. V tejto veci X. Š. nebol, a ani nie je, ako sudca činný. Nie je ani pravdepodobné, že by predmetná vec mohla byť pridelená do budúcnosti do jeho súdneho oddelenia. Tak ako je lekár aj mimo výkonu služby povinný zasiahnuť na ochranu bezprostredne ohrozeného života či zdravia iného človeka, tak aj člen každej právnickej profesie má morálno-etický záväzok prispievať k zvyšovaniu právneho povedomia spoločnosti a zlepšovaniu fungovania právneho štátu. Ak sudca vníma, že niektoré zložky štátnej moci

týmito hodnotami pohrdajú alebo ich ignorujú, či ich dokonca ohrozujú, má morálno-etickú povinnosť nemlčať.“

64. S poukazom na tieto skutočnosti mal za to, že ak by aj doposiaľ existovala v zákone o sudcoch a príseďiacich povinnosť uvedená v § 30 ods. 11 v znení účinnom do 31. decembra 2020, bol by možný disciplinárny postih zvolený v rozhodnutí o napomenutí pre klienta nepredvídateľný, keďže z výkladu využívaného v minulosti mohol klient dôvodne predpokladať, že ak komentuje vec, ktorú nerozhoduje, ktorá meritórne nie je ani v konaní pred súdom, a ktorá mu dokonca ani nemôže napadnúť, potom nemôže porušiť povinnosť uvedenú v ustanovení § 30 ods. 11 zákona o sudcoch a príseďiacich v znení účinnom do 31. decembra 2020, pretože porušenie tejto povinnosti sa výkladovo viazalo iba na komentovanie živých vecí, o ktorých mal vyjadrujúci sudca konať a rozhodnúť ich.

65. Vo vzťahu k skutku 2) ďalej uviedol, že kritika klienta sa týkala plne a len postupov orgánov činných v trestnom konaní, pričom zopakoval, že táto kritika nie je súčasťou skutku 2), napríklad pri zaisťovaní dôkazov, či vážnych formulácií používaných v uzneseniach o začatí trestného stíhania vo veci. Týkala sa teda kritiky procesných postupov a nikdy nie postupov konkrétnych osôb. Takáto kritika je preto nielen prípustná (a to prípadne aj ostrejšia), ale je aj vyslovene žiaduca pre odbornú diskusiu, ktorú koniec koncov aj rozprúdila. V tomto smere poukázal aj na rozhodovaciu činnosť Európskeho súdu pre ľudské práva (napríklad rozhodnutia Kurlowicz v. Poľsko), ktorý rozlišuje medzi kritickými výrokmí smerujúcimi proti konkrétnej osobe a výrokmí kritizujúcimi určitú prax alebo určité postupy, pričom pri kritike určenej praxi, či konkrétnym javom, môže kritizujúci zvoliť ostrejšie slová než pri kritike konkrétnej osoby.

66. Tiež poukázal aj na aktuálne rozhodnutie vo veci Guz v. Poľsko (rozsudok z 15. októbra 2020, sťažnosť č. 965/12), v ktorom Európsky súd pre ľudské práva posudzoval porušenie článku 10 Dohovoru v kontexte uznania viny v disciplinárnom konaní (postihom bolo upozornenie sudcu - obdoba slovenského napomenutia) pre porušenie dôstojnosti funkcie sudcu, z ktorého vyplýva, že diskusia či kritika týkajúca sa fungovania súdneho systému (či napríklad aj trestných orgánov) je nevyhnutná pre každú demokratickú spoločnosť a spadá do verejného záujmu. Zásah do slobody prejavu môže mať zmrazujúci účinok na výkon tejto slobody. Pri sudcovi je nutné brať do úvahy aj to, či konanie sudcu bolo motivované verejným záujmom ako aj to, či sa týkalo alebo netýkalo jeho rozhodovacej činnosti. Pokiaľ sa netýkalo jeho rozhodovacej činnosti a pokiaľ neprekročilo medze (štandardy) slušnosti, potom nemohlo znevážiť dôstojnosť funkcie sudcu. Pri možnom obmedzení slobody prejavu disciplinárnym postihom je preto nutné zachovať rovnováhu medzi potrebou chrániť autoritu súdnictva a ochranu práv iných a na strane druhej potrebou chrániť právo na slobodu prejavu sudcu, pričom je nutné dôsledne skúmať, či je skutočne postih nevyhnutný v demokratickej spoločnosti podľa článku 10 ods. 2 Dohovoru.

67. Záverom poukázal aj na právny názor disciplinárneho senátu českého Najvyššieho správneho súdu, ktorý v rozhodnutí sp.zn. 16 Kss 1/2017 z 24. mája 2017 uviedol, že sudca, napriek svojim zákonným povinnostiam, zostáva človekom z mäsa a kostí, s rozumom, ale aj citom a nie je subsumpčným automatom, ktorý je naprogramovaný na mechanické emócie a inklinácií zbavené rozhodovanie. Sudca ako každý iný človek žije v určitom vzťahovom a sociálnom prostredí, ktoré je tvorené pravidlom vzťahov rodinných, priateľských, kolegiálnych, či iných. Miluje aj nenávidí, fandí, oškliví sa, má bežné ľudské predsudky. [...] Predstava, že sudca sa uzatvorí pred okolitým svetom vo všetkej jeho pestrosti a zložitosti do akejsi klauzúry a tým sa stane nestranným a nezávislým, je nepochybne naivná. Český Najvyšší správny súd vo svojom rozhodnutí zvýraznil, že sudca, ktorý je odbornou komunitou uznávaný, nebojí sa komunikovať a diskutovať, a to aj veľmi otvorene, o odborných otázkach, a pritom dáva jasne najavo, že neslúži nikomu a ničomu, je tým najlepším reprezentantom súdnej moci.

68. Podľa jeho názoru je rozhodnutie predsedu Súdnej rady Slovenskej republiky o napomenutí vecne, ako aj právne nesprávne, nakoľko bolo uložené za skutky, pri ktorých nedošlo k porušeniu v napomenutí uvedených povinností sudcu a navyše, práve rozhodnutím o napomenutí, došlo k neprípustnému (neodôvodnenému) zásahu do slobody prejavu klienta, ktorý len využil svoje ústavne garantované právo na slobodu prejavu a šírenie informácií a akýkoľvek disciplinárny postih je nutné vnímať ako obmedzenie, ktoré nie je v demokratickej spoločnosti nevyhnutné (článok 10 ods. 2 Dohovoru). Preto navrhol, aby disciplinárny senát rozhodol podľa § 117 ods. 8 zákona č. 385/2000 Z. z. tak, že rozhodnutie predsedu Súdnej rady Slovenskej republiky z 9. novembra 2020 č. 759/2020-1527, ktorým bolo sudcovi JUDr. X. Š. uložené písomné napomenutie, je v celom rozsahu neplatné.

69. Doplnenie dôvodov bolo doručené predsedovi Súdnej rady Slovenskej republiky 1. marca 2021. Na tomto mieste považuje Najvyšší správny súd Slovenskej republiky za potrebné zopakovať, že podanie obhajcu navrhovateľa z 15. februára 2021 je po obsahovej stránke totožné s podaním, ktoré bolo doručené Najvyššiemu správneému súdu Slovenskej republiky 6. júla 2022, a preto toto podanie už nebolo predsedovi Súdnej rady Slovenskej republiky opakovane doručované.

IV. Konanie na Najvyššom správnom súde Slovenskej republiky

70. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „Najvyšší správny súd“) bol zriadený s účinnosťou od 1. januára 2021 ústavným zákonom č. 422/2020 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov, so začiatkom výkonu svojej činnosti od 1. augusta 2021. Do jeho právomoci bolo, okrem iného, zverené aj rozhodovanie o disciplinárnej zodpovednosti sudcov, prokurátorov, notárov a súdnych exekútorov [čl. 142 ods. 2 písm. c) Ústavy SR v spojení s § 3 zákona č. 432/2021 Z.z. o disciplinárnom poriadku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (disciplinárny súdny poriadok) (ďalej ako „disciplinárny súdny poriadok“ alebo „DSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. decembra 2021].

71. Dňa 1. júna 2022 nadobudla účinnosť novela zákona o sudcoch a prísediacich vykonaná zákonom č. 151/2022 Z.z. (čl. III bod 21), týkajúca sa znenia § 117 ods. 8 zákona o sudcoch a prísediacich, a to v tom smere, že potvrdila právomoc Najvyššieho správneho súdu v konaní o určenie neplatnosti písomného napomenutia s tým, že disciplinárny senát má postupovať primerane podľa disciplinárneho súdneho poriadku. O návrhu sudcu disciplinárny senát najvyššieho správneho súdu rozhodne po vyjadrení orgánu, ktorý napomenutie uložil a bez nariadenia ústneho pojednávania. S poukazom na uvedené najvyšší správny súd ústne pojednávanie v danej veci nenariaďoval.

72. Predmetná disciplinárna vec, pôvodne vedená disciplinárnym senátom zvoleným Súdnou radou Slovenskej republiky pod sp.zn. 2 Ds 4/2020, bola náhodným výberom technickými prostriedkami schválenými Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky pridelená disciplinárnemu senátu 32D Najvyššieho správneho súdu, ktorý o nej koná pod sp.zn. 32 D 16/2021.

73. Po začatí konania na Najvyššom správnom súde boli vykonané tieto procesné úkony: upovedomenie o začatí konania o určenie neplatnosti písomného napomenutia bolo doručené navrhovateľovi dňa 30. júna 2022 a predsedovi Súdnej rady Slovenskej republiky dňa 21. júna 2022. Podanie obhajcu navrhovateľa doručené Najvyššiemu správneému súdu dňa 6. júla 2022 z dôvodu jeho obsahovej totožnosti s podaním z 15. júla 2021 už následne nebolo doručované predsedovi Súdnej rady Slovenskej republiky.

V. Posúdenie veci Najvyšším správnym súdom Slovenskej republiky

74. V rozhodovanej veci navrhovateľ vo vzťahu ku skutku pod 1) argumentuje, že zverejnením a komentovaním prepisu údajného dôkazného prostriedku, označovaného ako Threema 1, ku ktorému sa dostal, bez toho, aby jeho obsah akokoľvek autorizoval či verifikoval, a bez toho, aby si bol istý alebo tvrdil, že ide o obsah skutočného dôkazného prostriedku využívaného v nejakej trestnej veci, po krátku dobu na webovom sídle, na ktorom sú pravidelne publikované odborné články z právnej oblasti a ktorý je s jeho osobou spojený, a to v kontexte rozsiahlej medializácie obsahu tohto údajného dôkazného prostriedku, neprekročil limity sudcovskej zdržanlivosti uvedené v § 30 ods. 1 zákona o sudcoch a prísediacich, ale že konal v obhajobe verejného záujmu. Uvedená rozsiahla medializácia údajného dôkazného prostriedku ešte pred jeho zverejnením ďalej spôsobila, že z tohto dôkazného prostriedku sa stal materiál verejne dostupný, a teda do súkromia osôb v ňom pertraktovaných nemohol z tohto dôvodu zasiahnuť. Sprístupnenie obsahu údajného dôkazného prostriedku Threema 1 bolo súčasne prejavom symbolickej povahy, ktorý tiež požíva ochranu.

75. Ďalej argumentuje, a to vo vzťahu ku skutku pod 2), že sa nevyjadroval k veci „živej“ v tom zmysle, ako sa ustálené pojem „živá“ vec vykladá, pretože nešlo o trestnú vec, kde by prichádzalo do úvahy, že by sa v nej stal zákonným sudcom. Súčasťou opisu skutku pod 2) sú aj také vyjadrenia, ktoré v dotknutom čase nepredniesol, pričom všeobecne sudca môže kritizovať orgány činné v trestnom konaní a môže prevziať záruku za obvineného podľa Trestného poriadku. V každom prípade navrhovateľ argumentuje, že s účinnosťou od 1. januára 2021 došlo k vypusteniu zákazu sudcu ustanovenému v § 30 ods. 11

zákona o sudcoch a prísediacich v znení aplikovateľnom v čase spáchania skutku pod 2), a teda zanikla aj disciplinárna postihnuteľnosť tohto skutku.

76. Predseda Súdnej rady Slovenskej republiky naproti tomu dôvodí, že navrhovateľ konal nezdržanlivo, ba až impulzívne, čo má byť preukázané tým, že obsah dôkazného prostriedku Threema 1 z webového priestoru stiahol po krátkej dobe.

77. Úlohou Najvyššieho správneho súdu v súdnej veci tak je zaujať stanovisko aj k limitom slobody prejavu sudcu.

V.A Východiská

78. Ustanovenie § 30 ods. 1 zákona o sudcoch a prísediacich prikazuje sudcovi v občianskom živote, pri výkone funkcie sudcu, aj po jeho skončení zdržať sa všetkého, čo by mohlo narušiť vážnosť a dôstojnosť funkcie sudcu alebo ohroziť dôveru v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie súdov. Uvedené ustanovenie teda obsahuje požiadavku na zdržanlivosť sudcu v jeho správaní, a to vo väzbe na cieľ zachovávať vážnosť a dôstojnosť funkcie sudcu a dôveru v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie súdov.

79. V súvislosti so slobodou prejavu sudcu Najvyšší správny súd hneď na úvod poukazuje na to, že postihnutie sudcu za verejné výstupy je zásahom do jeho práva na slobodu prejavu ako podľa Ústavy SR či Listiny, tak aj podľa Dohovoru (rozsudok veľkej komory z 23. júna 2016 vo veci Baka v. Maďarsko, č. sťažnosti 20261/12, bod 163; rozsudok z 15. októbra 2020 vo veci Guz v. Poľsko, č. sťažnosti 965/12, bod 72; obdobne vo vzťahu k prokurátorom rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu z 20. mája 2022 sp.zn. 32D/20/2021, bod 55).

80. Kolíziu povinnosti sudcu aj podľa § 30 ods. 1 zákona o sudcoch a prísediacich a jeho práva na slobodu prejavu je preto potrebné vyvažovať.

81. Na analýzu práve rozhodovanej veci aplikuje Najvyšší správny súd východiská uvedené v judikatúre Európskeho súdu pre ľudské práva, keďže sa práve rozhodovaná vec týka slobody prejavu sudcu podľa čl. 10 Dohovoru, a rovnako aj preto, že judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva v oblasti záujmu pre tento prípad je naozaj rozsiahla.

- rola sudcu v demokratickej spoločnosti a právnom štáte v kontexte vstupu sudcu do verejného priestoru

82. Základom všetkých úvah o slobode prejavu sudcu musí byť konštatovanie, že sudca nie je obyčajným aktérom na verejnom diskurze, ale aktérom kvalifikovaným a privilegovaným. Aj definícia pojmu „povinnosti a zodpovednosť“ ako súčasť limitačnej klauzuly čl. 10 Dohovoru pamätá na to, že v prípade sudcov majú tieto povinnosti a zodpovednosť osobitný rozmer súvisiaci s ich postavením (rozsudok vo veci Eminagaoglu v. Turecko z 9. marca 2021, č. sťažnosti 76521/12, bod 139). Cieľom špecifických obmedzení alebo lepšie povedané špecifických podmienok pre realizáciu slobody prejavu sudcu je tak zabezpečenie toho, aby bola súdna moc dôveryhodná a na konci dňa úspešná v napĺňaní svojej ústavnej úlohy (rozsudok Baka, už citovaný, bod 164).

83. Sudca ako verejný činiteľ a ako osoba, ktorá je nositeľom moci, púta verejnú pozornosť. V prípade, keď sa sudca verejne vyjadří, prednesie na verejnosti svoj názor, tento názor získava určitú nezanedbateľnú váhu a legitimitu už len tým, že ho predniesol sudca.

84. Ďalej, sudca ako osoba znalá práva, vybraná na základe starostlivého výberového procesu (nález Ústavného súdu zo 17. marca 2021 sp. zn. PL. ÚS 6/2018, body 39 a 41), je kompetentný komentovať otázky prítahujúce verejný záujem na určitej kvalitatívne odbornej úrovni, a táto úroveň sa od neho očakáva. S verejným prejavom sudcu sa nepochybne v širokej verejnosti spája prezumpcia v tom smere, že prehovoril expert a vyjadruje sa o otázkach, o ktorých má náležitý a podrobný prehľad.

85. Sudca preto nemôže postupovať pri vyjadrovaní svojich názorov, ako by mohol postupovať akýkoľvek iný aktér verejného diskurzu, vrátane iných osôb majúcich právnické vzdelanie (rozsudok veľkej komory z 23. apríla 2015 vo veci Morice v. Francúzsko, č. sťažnosti 29369/10, bod 168). Nemôže používať

argumentačné postupy, aké by mohol používať niekto iný, ani sa nemôže odvolávať na postup iných aktérov verejnej debaty ako na prvok odôvodňujúci či prípadne ospravedlňujúci jeho postup. Sudca jednoducho nemá kvalitatívne takú slobodu voliť si prostriedky a spôsoby verejného vyslovovania svojich názorov, akú majú iní diskutujúci vo verejnej sfére.

86. Uvedené úvahy sa týkajú postavenia sudcu ako osoby majúcej moc a reprezentujúcej sústavu súdnej moci. Dôležitým prvkom úvah, pri slobode prejavu sudcu je, ale aj dopad či vplyv verejných prejavov sudcu na autoritu súdnej moci a jej integritu. Sudca svojím verejným prejavom netlmočí iba svoje názory, ale vytvára aj obraz o sudcoch a súdnej moci ako takej (rozsudok Morice, už citovaný, bod 168).

87. V prípade, ak sa sudca verejne vyjadruje alebo prednáša verejné prejavy vo vzťahu k témam týkajúcim sa konkrétne súdnej moci, musí byť voči súdnej moci lojálny (obdobne rozsudok veľkej komory z 12. februára 2008 vo veci Guja v. Moldavsko, č. sťažnosti 14277/04, body 70-71). Pod touto lojalitou je potrebné rozumieť taký postup sudcu, keď sudca všetkými verejnými prejavmi podporuje a obhajuje nezávislosť súdnej moci a jej nenahraditeľnú úlohu v demokratickom a právnom štáte založenom na úcte k ľudským právam tak, ako Slovenskú republiku definuje jej Ústava SR.

88. Taká podpora a obhajoba môže spočívať ako v pozitívnom hodnotení výkonu súdnej moci a prejavov či správania jednotlivých sudcov, poukazovaní na kladné príklady a úspechy, tak aj (a práve) v negatívnom (kritickom) hodnotení výkonu súdnej moci a prejavov či správania jednotlivých sudcov.

89. Najvyšší správny súd ako súčasť povinnosti lojality sudcu k súdnej moci a k sudcovskému stavu vníma aj oprávnenie, ba niekedy dokonca povinnosť sudcu kritizovať pomery a poukazovať na nedostatky či neblahé javy (podobne rozsudok vo veci Žurek v. Poľsko zo 16. júna 2022, č. sťažnosti 39650/18, bod 222), pričom v tomto kontexte Najvyšší správny súd vníma, že verejne sa vyjadriť kriticky je psychologicky častokrát omnoho ťažšie, ako verejne prednášať chvály.

90. Sudca v princípe musí ukazovať pri voľbe tém istú zdržanlivosť, ktorá súvisí so zachovaním autority a legitimity súdnej moci (rozsudok veľkej komory vo veci Wille v. Lichtenštajnsko z 28. októbra 1999, č. sťažnosti 28396/95, bod 64).

91. Sudcovia musia vykazovať značnú mieru rétorického či publikačného sebaobmedzenia v prípade, ak ide o veci, ktoré sami rozhodujú (rozsudok vo veci Olujič v. Chorvátsko z 5. februára 2009, č. sťažnosti 22330/05, bod 59). Ak ide o trestné veci, Európsky súd pre ľudské práva uznal, že na účely posúdenia, či sudca porušil svoje povinnosti, je potrebné uvážiť napr. to, či on sám identifikoval osoby dotknuté v trestnej veci, či informoval o trestnej veci všeobecne, aby tak verejnosť mohla pochopiť podstatu problému, bez uvádzania podrobností, či sa vyjadroval k vine dotknutých osôb alebo či sprístupnil verejnosti informácie, ktoré boli doposiaľ neverejné (rozsudok vo veci Brisc v. Rumunsko z 11. decembra 2018, č. sťažnosti 26238/10, body 110 až 113).

92. Účelom požiadavky na zdržanlivosť sudcov je zabezpečiť, aby sudcovia, aj keď komentujú isté témy pútajúce verejný záujem, ako napríklad súdne konania a ich výsledky, nepodliehali emóciám a nemali tendenciu zabiehať k škandalizácii, vyvolávať senzácie či sťahovať na seba nenáležitú mediálnu pozornosť (podobne rozsudok Olujič, už citovaný, bod 59). Aj šírenie presných informácií má v prípade sudcov prebiehať s mierou a slušne (rozsudok vo veci Kudeshkina v. Rusko z 26. februára 2009, č. sťažnosti 29492/04, bod 93).

93. V neposlednom rade je súčasťou § 30 ods. 1 zákona o sudcoch a príseďiacich a jeho požiadavky na zachovanie vážnosti a dôstojnosti funkcie sudcu i príkaz zásadne do verejného priestoru vypúšťať informácie pravdivé a overené, a tak prispievať k budovaniu úcty k faktom a k pravde [rozsudok Kudeshkina, už citovaný, bod 93, implikujúci zverejňovanie presných/pravdivých (accurate) informácií sudcami].

- verejné prejavy (nielen sudcu) a právo na ochranu súkromia dotknutých osôb

94. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vzťahujúcej sa na limitáciu slobody prejavu podľa čl. 10 Dohovoru v kolízii s právom na ochranu súkromia podľa čl. 8 Dohovoru, všeobecne platí, že jednotlivец, ktorý nie je verejnosti známy, požíva osobitnú ochranu vo vzťahu k svojmu súkromiu oproti

verejne známym alebo činným osobám (rozsudok veľkej komory vo veci Couderc a Hachette Filipacchi Associés v. Francúzsko z 10. novembra 2015, č. sťažnosti 40454/07, bod 84).

95. Ten, kto publikuje informácie o súkromí inej osoby, musí vždy zvážiť dopad takejto publikácie na súkromie dotknutej osoby (rozsudok Couderc a Hachette Filipacchi Associés, už citovaný, bod 140). Súkromie osoby tvoria viaceré zložky, ktoré nie je možné taxatívne vymenovať (rozsudok veľkej komory vo veci Beizaras a Levickas zo 14. januára 2020, č. sťažnosti 41288/15, bod 109), no patria k nim napríklad aj údaje o zdravotnom stave hoci aj známej osoby (rozsudok vo veci Éditions Plons v. Francúzsko z 18. mája 2004, č. sťažnosti 58148/00, body 47 a 53, týkajúci sa knihy o zdravotnom stave prezidenta Mitteranda; rozsudok vo veci Mockute v. Litva z 27. februára 2018, č. sťažnosti 66490/08, bod 95), údaje o striktno intímnom živote (mutatis mutandis rozsudok vo veci Mosley v. Spojené kráľovstvo z 10. mája 2011, č. sťažnosti 48009/08, bod 114; rozsudok Beizaras a Levickas, už citovaný, bod 109, vo vzťahu k údajom o sexuálnej orientácii a sexuálnom živote) či údaje o viere a náboženskom presvedčení (rozsudok veľkej komory vo veci Folgero a ďalší v. Nórsko z 29. júna 2007, č. sťažnosti 15472/02, bod 98).

96. Samotný fakt, že informácie o aspektoch súkromného života sú už prítomné vo verejnom priestore a v tomto hoci aj živo cirkulujú, nezbavuje dotknuté osoby ochrany podľa čl. 8 Dohovoru, osobitne v situácii, keď dotknutá osoba nedala súhlas na takýto obeh informácií o jej súkromí vo verejnom priestore (rozsudok vo veci Hájovský v. Slovensko z 1. júla 2021, č. sťažnosti 7796/16, bod 48). Aj vo vzťahu k ďalšiemu šíreniu informácií, ktoré už sú prítomné vo verejnom priestore, treba stále zvažovať dopad takéhoto šírenia na súkromie dotknutých osôb (rozsudok vo veci N.Š. v. Chorvátsko z 10. septembra 2020, č. sťažnosti 36908/13, bod 100).

97. Pri vyvažovaní práv podľa čl. 8 a 10 Dohovoru je potrebné zohľadniť, do akej miery prejav potenciálne zasahujúci do práva na súkromie predstavuje príspevok k debate o téme verejného záujmu, mieru verejnej známosti dotknutej osoby a jej predchádzajúce počínania či správanie, predmet prejavu (vystúpenia) a jeho okolnosti, ako aj dopad a spôsob prejavu či vystúpenia (rozsudok Couderc a Hachette Filipacchi Associés, už citovaný, body 90 až 93).

98. Vo výsledku preto Najvyšší správny súd uzatvára, že verejné angažovanie sa sudcov na prospech súdnej moci a princípov demokratického a právneho štátu založeného na úcte k ľudským právam, a to aj kritické, je žiadúce, užitočné ba niekedy aj nevyhnutné a to za súčasného rešpektovania princípu lojality sudcu k súdnej moci a k svojmu stavu, ktorý princíp je pretavený do limitov slobody prejavu sudcu.

99. Keďže však sudca nie je hocijakým aktérom verejnej debaty, jeho možnosti verejného vyjadrovania majú isté limity, ktoré v princípe obstoja aj vo vzťahu k čl. 10 Dohovoru. Tieto limity majú tú podobu, že voľba tém, ku ktorým sudca zaujme verejné stanovisko, musí reflektovať rolu a postavenie sudcu v demokratickej spoločnosti a právnom štáte. Sudca je taktiež vždy povinný voliť také spôsoby vyjadrovania, ktoré pamätajú na postavenie sudcu vo verejnom diskurze, úlohy súdnej moci, ako aj na iné právom chránené záujmy dotknutých osôb.

V.B Aplikácia týchto východísk na prejednávánú vec

100. V kontexte úvah prezentovaných vyššie Najvyšší správny súd nespochybňuje právo navrhovateľa vyjadriť sa k určitej, pre sudcu relevantnej téme, a to už, či ide o medializáciu dôkazu označovaného ako Threema 1 [skutok pod 1)], alebo o trestné konanie týkajúce sa JUDr. J. F. [skutok pod 2)]. Nesporne je možné uvedené témy považovať za témy verejného záujmu (rozsudok Eminagaoglu, už citovaný, bod 140), a to pre ich trestný rozmer týkajúci sa verejne známych osôb, resp. (bývalého) sudcu s tým, že za tému verejného (odborného) záujmu možno nepochybne považovať aj otázku rozsahu medializácie trestného konania a dôkazov v ňom používaných v jeho jednotlivých fázach.

- skutok pod 1)

101. Najvyšší správny súd, vychádzajúc z povahy a vážnosti daných tém, rozumie navrhovateľovi, že sa chcel k nim vyjadriť a prispieť tak k verejnej diskusii. Je všeobecne známou skutočnosťou, že navrhovateľ je sudcom odbornej verejnosti nie neznámym ktorý aj prostredníctvom webu www.pravnelisty.sk prezentuje svoj názor na konkrétne veci, ktoré sú sledované nielen odbornou, ale

aj laickou verejnosťou, pričom na niektoré relevantné z nich poukázal aj sám navrhovateľ vo svojom návrhu.

102. V posudzovanej veci nie je sporné, že v prípade skutkov pod 1) a 2) išlo o veci, v ktorých navrhovateľ nerozhodoval (v opačnom prípade, by mal navrhovateľ svoje možnosti ešte viac zúžené, čo v podstate ani sám nespochybňuje).

103. Navrhovateľ sa rozhodol, ako sám tvrdí, reagovať na neštandardnú situáciu, neštandardným spôsobom a na krátku dobu zverejniť na webovej stránke Právne listy prepis dôkazného prostriedku Threema 1, ku ktorému sa dostal z nejakého zdroja a o ktorom, ako tvrdí v návrhu (na rozdiel od komentára pripojeného pri zverejnení prepisu Theema 1) nevie potvrdiť, či išlo o úplný prepis dôkazného prostriedku, tiež nevie potvrdiť či skutočne išlo o originálny dôkaz označovaný ako Treema 1, respektíve, či bol tento kompletný, prípadne či do neho nebolo zasahované inou osobou (bod 11 tohto rozhodnutia). Na tomto mieste sa pre porovnanie žiada poukázať na komentár navrhovateľa, ktorým zdôvodnil uverejnenie prepisu Treema 1, tým, že : „... je vo verejnom záujme aj zverejnenie kompletného obsahu Treemy, aby sa každý koho to zaujíma, mohol oboznámiť s jeho obsahom.“ Teda pri zverejňovaní prepisu sám navrhovateľ deklaroval, že ide o kompletný obsah Treemy 1.

104. Najvyšší správny súd pochopil pohnútku navrhovateľa, pokiaľ ide o dôvod jeho konania, keď niektoré vybrané médiá zverejňovali časti tohto dôkazného prostriedku, pričom samy určovali čo zverejnia a čo nie. Táto skutočnosť (tak ako vyplynie z nižšie uvedeného) však, podľa názoru Najvyššieho správneho súdu, navrhovateľa nemohla legitimovať na uverejnenie prepisu tohto dôkazného prostriedku.

105. K samotnému posúdeniu, či zverejnením prepisu Treema 1, navrhovateľ porušil povinnosť ustanovenú v § 30 ods. 1 zákona o sudcoch a prísediach, je potrebné zopakovať, že spôsoby a formy vystupovania sudcu vo verejnej debate sú zúžené v porovnaní s inými aktérmi. Navrhovateľ mohol celkom pokojne komentovať širokú medializáciu dôkazu Threema 1, kritizovať ju, či poukazovať na riziká s tým spojené, napríklad publikáciou odborného článku, či, ak by chcel byť prístupnejší širšej verejnosti, aj napríklad poskytnutím rozhovoru mienkotvorným médiám. Pri takomto komentovaní či kritizovaní mohol využívať svoju dlhoročnú skúsenosť trestného sudcu a svoju právnu erudíciu, pričom jeho pozícia sudcu a s tým spojený vyšší záujem o jeho názory, mohla ešte viac dopomôcť k tomu, aby ním prezentované odborné názory získavali väčší priestor vo verejnej debate o danej téme. Uvedenú úvahu Najvyšší správny súd nepredkladá ako hypotetickú, kladie ju len do kontrastu s postupom navrhovateľa, ktorého skutok je predmetom konania.

106. Navrhovateľ však volajúc po tom, že si neštandardná situácia pýta neštandardné metódy, zverejnil prepis údajného dôkazného prostriedku Threema 1 spolu so svojím komentárom, o ktorom sám tvrdil, že nemá byť v rukách médií a predmetom verejnej diskusie, keďže ide o dôkazný prostriedok ešte v neprávoplatne skončených veciach. Táto situácia sa preto dá vystihnúť príznačným príslovím „vodu káže, víno pije“, pričom takýto prístup nesvedčí funkcii sudcu, keď sudca má ísť, či už vo svojom profesijnom, ako aj súkromnom živote príkladom. Rovnako treba v tejto súvislosti zdôrazniť, že sudca v žiadnom prípade nemá byť povolaný ako „hrdina“ bojovať proti nežiadúcim praktikám iných verejne diskutujúcich v podstate tými istými, nežiadúcimi praktikami (prípadne zvyšovaním ich intenzity), pod ochranou verejného záujmu.

107. Preto spôsob, aký navrhovateľ použil za účelom zvýraznenia súčasného problému, ktorým je únik dôkazov, či už v rámci neverejného prípravného konania alebo v rámci konania pred súdom, disciplinárny senát Najvyššieho správneho súdu, vyhodnotil ako porušujúci príkaz uvedený v § 30 ods. 1 zákona o sudcoch a prísediach.

108. Podľa názoru Najvyššieho správneho súdu nie je v danom prípade rozhodujúce, že navrhovateľ nevedel, či ide o prepis obsahu skutočného dôkazného prostriedku, ktorý mal byť používaný vo viacerých trestných veciach v prípravnom konaní alebo aj v konaní pred súdom. Rovnako nie je rozhodujúce, že konkrétne časti tohto dôkazného prostriedku už boli médiami zverejnené, respektíve, že dôkazný prostriedok bol vykonaný na hlavnom pojednávaní. Rozhodujúce pre daný prípad je, že do verejného priestoru navrhovateľ vniesol informáciu, ktorú, ako tvrdí nemal verifikovanú (podľa

judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva presnú či precíznu) a ktorá hoci aj nebola navrhovateľom samotným autorizovaná, mala potenciál získať tým, že ju zverejnil navrhovateľ, ako všeobecne známy a uznávaný trestný sudca, dôveryhodnosť a relevanciu. Inak povedané, ak dovtedy boli pochybnosti o vierohodnosti a pravdivosti postupne zverejňovaných častí tohto dôkazného prostriedku vybranými médiami, navrhovateľ tieto pochybnosti vo verejnom priestore marginalizoval a to práve tým, že tento dôkazný prostriedok bol zverejnený práve „sudcom - JUDr. X. Š.“. V podstate navrhovateľ svojou osobou, predchádzajúcou pracovnou, ale aj publikačnou činnosťou dal zverejnenej informácii punc kvality. Sám navrhovateľ pritom pred Sudcovskou radou Krajského súdu v Bratislave uviedol, že sudca by tak konať nemal.

109. Najvyšší správny súd rovnako zastáva názor, že sudca sa musí vyhnúť zbytočnej škandalizácii či vyvolávaniu senzácií, aby tak neznižoval vážnosť sudcovskej funkcie. Sudca nie je oprávnený používať nezákonné, ale ani neetické alebo nemorálne a pochybné prostriedky vstupovania do verejného diskurzu. Preto argumentácia navrhovateľa vyznieva prinajmenšom nelogicky, keď na jednej strane hovorí, že iní aktéri verejnej debaty v podstate postupovali protiprávne, no na strane druhej k takejto ním tvrdenej protiprávnosti sám pristúpil a to navyše intenzívnejšie.

110. Pokiaľ navrhovateľ publikovanie prepisu Threema 1 odôvodňoval potrebou potvrdiť vierohodnosť svojho komentára o únikoch zo spisov a ich dostupnosti na verejnosti majú za to, že jeho disciplinárny postih za toto konanie považuje za neprimeraný zásah do slobody prejavu a práva na šírenie informácií (článok 10 Dohovoru), tak k uvedenému Najvyšší správny súd opätovne uvádza, že sudca si nemôže voľiť prostriedky hoc aj svojej verejnej či mediálnej obrany voľne, ale je viazaný určitými mantinelmi. Už na iných miestach tohto rozhodnutia bolo uvedené, prečo navrhovateľom zvolený spôsob jeho obrany neobstojí (bližšie body 82, 85, 86, 87, 89 a 92 tohto rozhodnutia).

111. Najvyšší správny súd opakuje, že publikácia informácií aj o prebiehajúcich trestných veciach nie je vylúčená, avšak na druhej strane, táto publikácia podlieha istým pravidlám a obmedzeniam, a to osobitne, ak je publikujúcim sudca. Opätovne platí, že navrhovateľ nebol oprávnený k takému postupu.

112. Súčasťou navrhovateľom publikovanej informácie boli aj údaje rôznej povahy a rôznej citlivosti o súkromí rôznych osôb, čo navrhovateľ nespochybňuje. Navrhovateľ však nedbal na to, že ním publikovaná informácia takého údaje obsahuje, pričom argumentoval v tom smere, že takéto aj citlivé informácie už sú prítomné vo verejnom priestore a v ňom živo cirkulujú, napr. v médiách.

113. Ako však už bolo uvedené, Európsky súd pre ľudské práva odmietol takýto prístup, a naopak potvrdil, že fakt, že informácie sú vo verejnom priestore, ešte dotknuté osoby neznamená ochrany podľa čl. 8 Dohovoru. Navrhovateľ rovnako ani neuvažil, aký dopad na súkromie dotknutých osôb bude mať ním učené ďalšie publikovanie informácií, o ktorých bol tej mienky, že už verejne cirkulujú, a teda je ich možné podľa jeho názoru bez ďalšieho ďalej vo verejnom priestore recyklovať. Takéto úvahy nie sú zrejme ani z písomných podaní navrhovateľa Najvyššiemu správne mu súdu v práve rozhodovanej veci.

114. Požiadavky v tom smere, aby sa navrhovateľ ako právnik a sudca náležite ubezpečil o tom, že smie vstúpiť do verejnej debaty a v akej podobe či forme tak môže urobiť, nie sú prehnané a plynú zo štruktúry § 30 ods. 1 zákona o sudcoch a príseďiacich, ktorý, ako už bolo opakovane uvádzané, prikazuje sudcovi zdržanlivosť s cieľom podporovať autoritu a v tomto kontexte aj serióznosť súdnej moci a sudcovskej funkcie. Navrhovateľ však takýmto spôsobom vo vzťahu k skutku 1) nepostupoval.

115. Navrhovateľ zvolil taký spôsob vstupu do verejnej debaty, ktorý nedbal na limity verejného vyjadrovania sa sudcu, a ktorý osobitne nedostatočne zvažil dopady takéhoto vstupu na iné chránené záujmy, ako je efektívnosť a integrita trestného konania či jeho neverejnosť, ako aj ochrana súkromia dotknutých osôb. Najvyšší správny súd pripomína, že navrhovateľ sa mohol k témam, ktoré tvorili predmet verejného záujmu, ako boli pomenované v bode 100 tohto rozhodnutia, vyjadrovať; Najvyšší správny súd je však kritický k spôsobu tohto vyjadrenia.

116. Na záver musí stručne Najvyšší správny súd reagovať na argument navrhovateľa, že v prípade skutku pod 1) išlo o prejav symbolickej povahy. Najvyšší správny súd tento argument odmieta, pretože pojem prejavu symbolickej povahy sa vzťahuje na také kategórie, ako je karikatúra, či na umelecké

prejav (napr. rozsudok vo veci Vereinigung Bildender Künstler v. Rakúsko z 25. januára 2007, č. sťažnosti 68354/01, bod 33). V žiadnom prípade však v prípade skutku pod 1) o takýto prejav nejde.

117. Pokiaľ ide o tvrdenie navrhovateľa, že nie je zrejmé, že zverejnený prepis Treema 1 pochádzal z trestného spisu vedeného na Špecializovanom trestnom súde pod sp.zn. PK-2T/32/2019 Najvyšší správny súd dôvodí, že aj napriek tomu, že predseda Súdnej rady Slovenskej republiky v skutkovej vete identifikuje, že sa jedná dôkazný prostriedok Threema 1 nachádzajúci sa práve v danom spise, táto skutočnosť nebola bližšie predsedom Súdnej rady Slovenskej republiky verifikovaná a ani disciplinárny senát ju v rámci samotného prieskumu nemohol považovať za preukázanú. Uvedená skutočnosť, však pre záver o dôvodnosti zamietnutia návrhu na vyslovenie neplatnosti napomenutia v skutku pod 1) nebola relevantná, pretože Najvyšší správny súd neposudzoval reálny únik dôkazného prostriedku zo spisu, ale posudzoval vážnosť publikovaného dokumentu a následky takej publikácie na webe pravne.listy.sk.

118. S poukazom na vyššie uvedené preto Najvyšší správny súd vo vzťahu k skutku pod 1) uzavrel, že napomenutie predsedu Súdnej rady Slovenskej republiky bolo v tejto časti dôvodné a preto návrh navrhovateľa v tejto časti postupom podľa § 117 ods. 8 zákona o sudcoch a prísediacich zamietol.

- skutok pod 2)

119. V súvislosti s namietanými dôvodmi neplatnosti písomného napomenutia vo vzťahu k skutku pod 2) poukazuje Najvyšší správny súd na to, že písomné napomenutie predstavuje vzhľadom na svoju povahu, ako i normatívne začlenenie do § 117 zákona sudcoch a prísediacich typ sankcie za disciplinárne previnenia sudcu, pričom má osobitnú povahu disciplinárneho rozhodnutia, ktoré vydáva priamo disciplinárny navrhovateľ, a nie disciplinárny senát Najvyššieho správneho súdu, ktorého ingerencia je až následná, spojená s prieskumným konaním o určení neplatnosti písomného napomenutia. Keďže teda písomné napomenutie má povahu disciplinárneho rozhodnutia sui generis, musí súčasne spĺňať aj formálne podmienky vzťahujúce sa na náležitosti takéhoto rozhodnutia.

120. V čase vydania preskúmaného písomného napomenutia (9. november 2020) boli náležitosti disciplinárneho návrhu vymedzené v § 120 ods. 5 a 6 zákona o sudcoch a prísediacich v znení účinnom do 30. novembra 2021, podľa ktorých:

(5) Návrh musí obsahovať meno a priezvisko sudcu, proti ktorému návrh smeruje, opis skutku, pre ktorý sa navrhuje začatie disciplinárneho konania, a označenie dôkazov, o ktoré sa návrh opiera, ako aj skutočnosti, ktoré svedčia o tom, že návrh na začatie disciplinárneho konania je podaný včas.

(6) Opis skutku, pre ktorý sa navrhuje začatie disciplinárneho konania, musí s ohľadom na konkrétne okolnosti obsahovať uvedenie miesta, času, spôsobu jeho spáchania, spôsobeného následku, prípadne uvedenie iných skutočností, a to tak, aby skutok bol dostatočne konkretizovaný a nemohol byť zamienený s iným skutkom a aby bolo odôvodnené použitie určitého disciplinárneho opatrenia. Návrh tiež obsahuje právnu kvalifikáciu skutku s uvedením príslušného zákonného ustanovenia.

121. Prieskum, ktorý realizuje v konaní podľa § 117 ods. 8 zákona o sudcoch a prísediacich Najvyšší správny súd primerane postupom podľa disciplinárneho súdneho poriadku, sa metodologicky nelíši od prieskumu rozhodnutia, napr. v správnom súdnictve alebo v ústavnom súdnictve. Ide o taký typ prieskumu, kde jeden orgán rozhodne o právnej kvalifikácii určitých skutočností, a iný orgán túto právnu kvalifikáciu a podklad pre konštatovanie existencie skutočností, následne verifikuje. Najvyšší správny súd postupuje len na základe obsahu spisu a hodnotí, či skutok opísaný v písomnom napomenutí obostojí, alebo nie.

122. Najvyšší správny súd nevykonáva autonómne dokazovanie a na jeho základe nerozhoduje o vine a treste, iba skúma, či písomné napomenutie je platné alebo nie, a to vo svetle všetkých náležitostí, ktoré sú naň kladené, ako aj vo svetle skutkových podkladov preň a právnej kvalifikácie v ňom uvedenej. Najvyšší správny súd nemá možnosť si vo výroku prispôsobiť opis skutku oproti písomnému napomenutiu, ako by mohol urobiť oproti opisu skutku v podanom disciplinárnom návrhu tak, aby bol skutok dostatočne konkrétny.

123. Po preskúmaní písomného napomenutia vo vzťahu ku skutku pod 2) nezostáva Najvyššiemu správne mu súdu iné, ako uzavrieť, že tento je nepreskúmateľný pre svoju nekonkrétnosť. Konkrétne opis skutku pod 2) neobsahuje presné uvedenie miesta spáchania skutku, teda kde sa mal navrhovateľ verejne zastávať obvineného JUDr. J. F., ktorá skutočnosť predstavuje obligatórnu náležitosť skutku v zmysle už vyššie citovaných ustanovení zákona o sudcoch a prísediacich. Táto skutočnosť sama osebe spôsobuje, že písomné napomenutie je vo vzťahu ku skutku pod 2) neplatné. Vychádzajúc z uvedeného sa Najvyšší správny súd ďalšou argumentáciou navrhovateľa nezaoberal.

124. Navyiac v súvislosti so skutkom pod 2) Najvyšší správny súd rovnako, ako navrhovateľ, poukazuje na to, že s účinnosťou od 1. januára 2021 došlo k zrušeniu ustanovenia § 30 ods. 11 zákona o sudcoch a prísediacich, čo znamená, že od 1. januára 2021 už sudcovi nesvedčí povinnosť nevyjadrovať sa k súdnym veciam, ktoré neboli právoplatne skončené.

125. Uvedené znamená, že s poukazom na ustanovenie § 2 ods. 1 Trestného zákona v spojení s § 150 ods. 2 zákona o sudcoch a prísediacich, zanikla disciplinárna postihuteľnosť skutku pod 2), pokiaľ sa opiera o zákaz uvedený v § 30 ods. 11 zákona o sudcoch a prísediacich v znení do 31. decembra 2020.

126. S poukazom na tieto dôvody Najvyšší správny súd postupom podľa § 117 ods. 8 zákona o sudcoch a prísediacich určil, že písomné napomenutie je vo vzťahu ku skutku pod 2) neplatné.

VI. Zhrnutie

127. Najvyšší správny súd, vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností, považuje za potrebné záverom zdôrazniť nasledujúce skutočnosti.

128. Sudca pri rozhodovaní o tom, či učiní nejaký verejný prejav, na akú tému a ako ho učiní, musí vziať do úvahy svoju rolu v demokratickom a právnom štáte a musí si uvedomovať, že nie je bežným aktérom verejnej debaty, ktorý by mal k dispozícii bežné prostriedky vstupu do verejného diskurzu, čo so sebou nesie výhody i obmedzenia.

129. Sudca sa pri voľbe prostriedkov, ktoré pri svojom vystúpení vo verejnej debate použije, musí zamyslieť nad dopadom takto zvolených prostriedkov na obraz súdnej moci, pričom sa musí vyhnúť prostriedkom zbytočne patetickým či prostriedkom odvetným. Sudca musí dbať na ochranu oprávnených záujmov iných osôb.

130. Ak sudca komentuje prebiehajúce súdne konanie alebo o ňom uverejňuje informácie, tak musí uvážiť dopad týchto komentárov a informácií na tieto súdne konania z hľadiska účelu, ktorý sa má takýmito konaniami dosiahnuť, a z hľadiska efektivity vedenia týchto konaní.

131. Pre dôvody uvedené v tomto rozhodnutí Najvyšší správny súd návrhu v časti skutku pod 2) vyhovel a určil, že písomné napomenutie predsedom Súdnej rady Slovenskej republiky je neplatné, a vo zvyšnej časti návrhu nevyhovel.

132. O náhrade trov konania disciplinárny senát nerozhodoval, pretože znenie § 117 ods. 7 a 8 zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov s takouto možnosťou rozhodovania nepočíta a vzhľadom na prieskumnú povahu rozhodovania neprichádza v tomto smere do úvahy ani primerané použitie ustanovení disciplinárneho súdneho poriadku.

133. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky vo výroku I. pomerom hlasov 4:1 a vo výroku II. pomerom hlasov 5:0.

134. K tomuto rozhodnutiu sa pripája odlišné stanovisko sudcu JUDr. Mariána Fečíka.
Odlišné stanovisko sudcu JUDr. Mariána Fečíka

Hlboko si vážiac väčšinový názor disciplinárneho senátu Najvyššieho správneho súdu týmto využívam v súlade s § 35 ods. 3 disciplinárneho súdneho poriadku per analogiam právo pripojiť k nemu vo vzťahu k rozhodnutiu o skutku 1/ odlišné stanovisko.

Vzhľadom na to, že zákon nevyžaduje od odlišného stanoviska formálne a obsahové znaky „klasického“ odôvodnenia rozhodnutia, zohľadňujúc aj povahu rozhodovanej veci, sformuloval som tento dissent (snáď mi to čtený čitateľ odpustí) sčasti esejisticky.

Sudca Š. sa domnieval, že médiá zlyhávajú, keď selektívne zverejňujú časti tzv. Threemy. Za verejný záujem potom posúdil to, aby sa celé znenie Threemy zverejnilo. V rámci súdneho konania poukázal sudca Š. na to, že reagoval na neštandardnú situáciu neštandardným spôsobom a realizoval pri tom svoju slobodu prejavu.

Na rozdiel od názoru disciplinárneho senátu som pri svojom rozhodovaní odlišne vyhodnotil skutočnosti týkajúce sa neštandardnej situácie, verejného záujmu, autentifikácie Threemy, povahy realizovaného prejavu, poškodenia subjektívnych práv a odrazovacieho účinku.

K neštandardnej situácii

Žijeme zvláštnu dobu. To, čo nám priniesol november 89, dostáva teraz podľa môjho názoru divnú pachuť. Sloboda a pluralizmus začali byť pozvoľna nahrádzané „vlastníctvom pravdy“ a spochybňovanie názorového oponenta vo verejnom priestore nahradilo diskusiu s nim. Slovanami pápeža Františka „Prevláda zvyk rýchlo zdiskreditovať protivníka, prisúdiac mu ponižujúce prívlastky, skôr než čeliť otvorenému a rešpektujúcemu dialógu, v ktorom sa snažíme dosiahnuť syntézu, ktorá nás presahuje“. Zároveň nemožno ani zatvárať oči pred eróziou právneho štátu u nás. Pokiaľ preto pripustíme záver, že „je niečo zhnité v štáte dánskom“, musíme s vyššou mierou tolerancie akceptovať formu, či obsah poukázania na to, že „cisár je nahý“. Tento záver by mal dopadnúť aj na sudcov realizujúcich slobodu prejavu v polohách, ktoré sa môžu javiť ako hraničné. V tejto situácii možno poukázať aj na slová prezidenta Asociácie európskych sudcov (EAJ) Durro Sessa, v zmysle ktorých sa „rozpadajú hodnoty právneho štátu. Sudcovia musia chrániť ľudské práva a súčasne sa aktivujú sily, ktoré bojujú proti nezávislosti súdnictva. Sudcovia sú preto v netypickej roli ako ochrancovia demokracie. Tejto zodpovednosti sa nemôžu vzdať a niekedy sú osamotení. Preto potrebujú podporu.“ Inými slovami boj o slobodu, demokraciu, či pluralizmus nekončí len ich normatívnym konštituovaním v právnom poriadku. Rovnako dôležité je aj ich každodenné prežívanie. Sudca sa svojim rozhodovaním má snažiť napĺňať myšlienku spravodlivosti a materiálneho právneho štátu. Jeho záväzok k týmto hodnotám ho však zaväzuje chrániť demokratické vymoženosti aj v občianskom živote. Podľa Aharona Baraka je to dokonca jeho druhou úlohou. Pnutie, medzi zdržanlivosťou sudcu pri verejnom vyjadrovaní na jednej strane a verejnou prezentáciou názorov sudcu týkajúcich sa ochrany demokratických hodnôt na strane druhej, je potrebné vyložiť vždy v prospech slobody prejavu a to aj v hraničných momentoch. Práve mlčanie tých, ktorí mali hovoriť, bolo totiž v histórii predzvesťou nástupu totality. Pokiaľ preto disciplinárny senát vyhodnotil konanie sudcu Š. poukázaním na príslovie „vodu káže, víno pije“, domnievam sa, že trefnejšie by bolo povedať „na hrubú dieru, hrubá záplata“.

K verejnému záujmu

Sudca Š. zdôvodnil zverejnenie kompletného obsahu Threemy verejným záujmom, pričom poukázal na odvolávanie sa médií na verejný záujem pri zverejňovaní častí Threemy. Domnievam sa, že kríza demokracie a právneho štátu sa na Slovensku zrkadlí aj v kríze jej „klasických“ strážcov a to masmédií a justície, ktoré oboje trpia rekordne nízkou mierou dôveryhodnosti. Pokiaľ nemôže existovať demokracia bez slobody slova a slobody šírenia informácií, potom sú to najmä masmédiá, prostredníctvom ktorých sa tieto slobody majú realizovať a justícia, ktorá má uplatňovanie týchto slobôd chrániť. Posudzovaná vec je však paradoxná tým, že realizáciu slobody prejavu sa bráni sudca namietajúci selektívny výkon práva na šírenie informácií zo strany masmédií, pričom súdom, ktorý má zvažovať, či poskytne ochranu jeho slobode prejavu, je disciplinárny senát, ktorý preskúmava disciplinárne opatrenie uložené danému sudcovi. Vo svojej podstate by sa dalo dokonca povedať, že sa jedná o rafinovanú verziu idey na to, „kto má strážiť strážcov.“

V danom prípade je nesporné, že pred zverejnením Threemy sudcom Š. boli časti z nej médiami už uverejňované. Každé takéto zverejnenie pritom muselo vyvolať negatívny ohlas vo verejnosti, že v rámci neverejného prípravného konania došlo k úniku tohto dôkazného prostriedku do rúk médií a tiež, že selektívnym zverejňovaním informácií z Threemy s ich nadväzujúcim hodnotením a komentovaním sa prenášalo dokazovanie z neverejného prípravného konania, resp. verejného súdneho konania

do mediálneho priestoru. Disciplinárny senát sa k prítomnosti verejného záujmu bližšie nevyjadril a len skonštatoval, že sudca Š. sa mohol k témam tvoriacim predmet verejného záujmu vyjadrovať, avšak bol kritický k zvolenému spôsobu tohto vyjadrenia. V tejto súvislosti sa domnievam, že ak sa sloboda prejavu a šírenia informácií realizuje na podklade verejného záujmu v tom zmysle, že je verejným záujmom, aby sa verejnosť dozvedela obsah daného prejavu alebo informácie, potom tento obsah prevažuje nad spôsobom alebo formou zverejnenia. V špecifických prípadoch to môže viesť až k vyvineniu osoby uskutočňujúcej takýto prejav, či šíriacej informáciu spod následnej právnej zodpovednosti za porušenie tých právnych predpisov, ktoré zverejneniu bránili. Sudcovi Š. pritom nie je kladené za vinu porušenie konkrétneho zákonného zákazu (napr. porušenie mlčanlivosti sudcu), ale porušenie všeobecne a abstraktne formulovaných povinností sudcu vymedzených v § 30 ods. 1 zákona o sudcoch a prísediacich. Sudca Š. však nebol v rozhodnej dobe zákonným sudcom vo veci, v ktorej bola Threema použitá ako dôkazný prostriedok a preto nemohol (bez ďalšieho) ohroziť dôveru v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie súdov. Pokiaľ ide o narušenie vážnosti a dôstojnosti funkcie sudcu, domnievam sa, že verejný záujem prítomný v danej veci obavu z tohto narušenia neutralizoval.

K autentifikácii Threemy

Snáď okrem imaginárneho spisu Gorila nič tak nezatriaslo krajinou pod Tatrami ako fenomén nazývaný Threema. Raz mal pomaly hodnotu písma svätého, inokedy vystatovačných rečí jedného „arcidiabla“. Podľa preskúmaného rozhodnutia (písomného napomenutia) je Threema dôkazným prostriedkom, ktorého prepis sa nachádza v spise vo veci obžalovaného F. A. a spol. vedenej na Špecializovanom trestnom súde

pod sp.zn. PK.2T/32/2019. Či sudca Š. zverejnil znenie Threemy presne zodpovedajúce tomuto prepisu, nebolo preukázané. Nakoniec to výslovne uvádza aj disciplinárny senát v bode 117 svojho odôvodnenia. Pokiaľ sudca Š. vo svojom vyhlásení hovoril o „zverejnení kompletného obsahu Threemy“, je potrebné slovo „kompletný“ vnímať ako opozitum ku kritizovanému selektívnemu zverejňovaniu a nie ako autentifikáciu obsahu. Tým, že sudca Š. Threemu zverejnil, nedal jej obsahu vyššiu mieru pravdivosti než médiá v skôr zverejnených úryvkoch. Opačný záver by bol hypotetický a objektívne neverifikovateľný. Z pohľadu výrokovej logiky sa preto nemôžem stotožniť so záverom disciplinárneho senátu, ktorý na jednej strane (správne) tvrdí, že nebolo preukázané, že obsah zverejnenej Threemy zodpovedá dôkaznému prostriedku s týmto názvom obsiahnutým v príslušnom trestnom spise a súčasne prezentuje záver, že sudca Š. zverejnením Threemy marginalizoval pochybnosti o vierohodnosti, či pravdivosti už skôr zverejnených častí Threemy. Len, ak by sudca Š. bol zákonným sudcom vo veci, v ktorej bola Threema použitá ako dôkazný prostriedok, bolo by sa možné domnievať, že zverejnená Threema zodpovedá tej, ktorá sa v trestnom konaní pripustila ako zákonný dôkaz.

K povahe realizovaného prejavu

V odôvodnení rozhodnutia disciplinárneho senátu možno nájsť široký exkurz do judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vo veciach slobody prejavu vo všeobecnosti aj z pohľadu sudcu. Žiadne z prezentovaných rozhodnutí však nedopadá presne na posudzovaný prípad sudcu Š.. Obrazne povedané judikatúra len vymedzuje ihrisko a bolo na disciplinárnom senáte, či loptu balansujúcu na sieti svojimi argumentmi stiahne na stranu disciplinárnej zodpovednosti alebo na stranu opačnú. Sloboda prejavu a právo na rozširovanie informácií sú vo svojej podstate dve vetvy jedného stromu. Hoci slovenská ústava medzi týmito právami (formálne) rozlišuje, v zmysle Dohovoru aj Charty základných práv Európskej únie je právo šíriť informácie súčasťou práva na slobodu prejavu. Zverejnenie určitého dokumentu s komentárom k nemu preto spadá pod slobodu prejavu aj keď autor komentáru nie je súčasne autorom dokumentu. Posudzovaný prejav sudcu Š. pozostáva z uvádzacej vety a zverejneného obsahu Threemy. V uvádzacej vete sudca kritizuje únik dôkazov v rámci prípravného konania do médií, selektívne zverejňovanie častí Threemy médiami s odkazom na verejný záujem a odôvodňuje zverejnenie kompletného obsahu Threemy tým, že vo verejnom záujme je následne aj toto. Uvádzacia veta nebola problematická ani z pohľadu disciplinárneho rozhodnutia (písomného napomenutia) ani z pohľadu rozhodnutia disciplinárneho senátu. Neakceptovateľným sa javilo až zverejnenie samotnej Threemy. V tejto súvislosti je potrebné vyjadriť nesúhlas so záverom disciplinárneho senátu, že sudca Š. vo svojej podstate postupoval obdobne ako ním kritizované médiá. Je totiž rozdiel medzi prvotným i keď čiastočným zverejnením a následným zverejnením (kompletnej) Threemy. Už prvotné zverejnenie totiž muselo vyvolať negatívny ohlas verejnosti, že dochádza k úniku dôkazov z neverejného prípravného konania. Zároveň a predovšetkým sudca Š. k obsahu kompletnej Threemy nedal (na rozdiel od médií)

žiaden kontext, či komentár, ktorým by mal snahu nahrádzať dokazovanie zo strany orgánov činných v trestnom konaní, či súdov. To čo primárne zverejnením sudca Š. dosiahol, bolo to, že dal čitateľovi právo voľby. Teda právo zvoliť si, či (pohodlne) prijme médiami ponúkaný kontext a vysvetlenie alebo sa s obsahom oboznámi sám a sám bude pátrať po jeho zmysle. Právo voľby je nakoniec synonymom demokracie, hoci Walter Lippman ich úlohu marginalizuje a parafrázujúc slová sira Humprye Applebyho (Yes, Minister) v demokracii majú občania (predovšetkým) právo na všetko kašľať, „znalosť znamená komplikácie a pocit viny, v nevedomosti je určitá dôstojnosť“.

K poškodeniu subjektívnych práv dotknutých osôb

Hlavným dôvodom vydania preskúmaného rozhodnutia (písomného napomenutia) v časti zverejnenia Threemy mal byť „neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti viacerých osôb spomenutých v tomto prepise.“ Disciplinárny senát sa k tomu vyjadril tak, že sudca „neuvážil, aký dopad na súkromie dotknutých osôb bude mať ním učené ďalšie publikovanie informácií, o ktorých bol tej mienky, že už verejne cirkulujú“, pričom „fakt, že informácie sú vo verejnom priestore, ešte dotknuté osoby nezbavuje ochrany podľa čl. 8 Dohovoru“. I keď obe vyššie uvedené „výtky“ majú svoju racionálnu podstatu, v kontexte s realizovaným disciplinárnym potrestaním ich nepovažujem za náležité. Ochrana súkromia a osobnostných práv patrí v zásade tým osobám, ktoré boli príslušným zásahom do týchto práv dotknuté. Právny poriadok takúto ochranu nezveril disciplinárnemu navrhovateľovi ako osobe nadanej oprávnením vyvodzovať disciplinárnu zodpovednosť písomným pokarhaním. Prípadnú pasivitu dotknutých osôb by preto nemal nahrádzať svojou aktivitou disciplinárny navrhovateľ. Ten totiž nemôže jednoznačne vymedziť dotyk na cudzom subjektívnom práve, keďže dotknutá osoba sa poškodenou vôbec nemusí cítiť. Hrozba dotyku subjektívnych práv mala tak len hypotetický charakter. Takýto hypotetický charakter nemôže byť potom dôvodom pre tak výrazný zásah do slobody jednotlivca, akým je (disciplinárne) trestanie za realizovanie slobody prejavu a práva na šírenie informácie.

V tejto súvislosti ešte dodávam, že i keď elementárna ľudská slušnosť nemusí byť vždy atribútom slobody prejavu a naše politické prostredie nám tento „danajský dar demokracie“ každodenne pripomína, sudca by vždy mal byť gentlemanom a slušnosť jeho elementárnou výbavou. Túto hranicu pritom sudca Š. svojim konaním podľa môjho názoru určite neprekročil.

K odradzujúcemu účinku

Disciplinárny senát sa vo svojom rozhodnutí vôbec nezaoberal skutočnosťou, ktorá sa podľa môjho názoru javí ako rozhodujúca. Tou je, či výklad slobody prejavu a práva na šírenie informácie prezentovaný u sudcu Š. nemôže mať neprimeraný odradzujúci účinok tzv. „chilling effect“ na slobodu prejavu v kontexte rozhodovacej činnosti Európskeho súdu pre ľudské práva t.j. či pod vplyvom rozhodnutia disciplinárneho senátu v tejto veci nemôže nastať negatívny efekt, kedy by z dôvodu hrozby postihu (hoci aj symbolického) došlo k nežiaducemu tlmeniu diskusie na témy verejného záujmu. Podľa môjho názoru sa musí navonok javiť postup verejnej moci k slobode prejavu a právu na šírenie informácií vo vzťahu k sudcom vo svetle prípadu sudcu Š. ako ambivalentný. Na jednej strane bola totiž z katalógu povinností sudcu (§ 30 ods. 11 zákona o sudcoch a príslušných) s účinnosťou od 1. januára 2021 odstránená povinnosť nevyjadrovať sa k súdnym veciam, ktoré neboli právoplatne skončené a na strane druhej je práve takéto vyjadrovanie týkajúce sa verejného záujmu v oblasti spravodlivosti v danom prípade sankcionované. Ako už bolo spomenuté, boj za demokraciu a názorový pluralizmus neskončil ich normatívnym zakotvením, ale je otázkou každého dňa. Prípad sudcu Š. sa potom v tomto kontexte môže stať odradením pre ostatných sudcov, ktorí by chceli byť kritickí vo verejnom priestore vo veciach verejného záujmu napr. spojeného s fungovaním súdnictva, resp. materiálneho právneho štátu.

Záver

„Názorový boj o sudcu Š.“ som v disciplinárnom senáte „prehral“. Na základe vyššie uvedeného sa však domnievam, že i keď posudzovaný prejav sudcu Š. bol nesporne hraničný, vo svetle zohľadňovania vyššie uvedených skutočností nepresiahol medze disciplinárnej zodpovednosti. Tak, ako svet nie je čiernobiely, i sloboda prejavu nás učí, že medzi tým, s čím súhlasíme a nesúhlasíme a tým, čo už je potrebné trestať, je mnoho odtieňov šedej. Sloboda prejavu nemôže byť „Schrödingerovou mačkou“ v závislosti od osoby, ktorá ho uskutočňuje a aktuálnych politických pomerov. Naša historická skúsenosť by nás mala viesť k tomu, byť pri trestaní slobody prejavu sudcov zvlášť obozretnými. Mali sme

Dubovcovú, či Sojku a teraz máme Š.. Každá z týchto vecí je iná, ale podľa môjho názoru majú spoločnú podstatu. Opäť raz trestáme za názor týkajúci sa toho, čo je (na poli spravodlivosti) správne. A ako je tomu nakoniec vždy, až čas nám nastaví zrkadlo.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu **n i e** je prípustný opravný prostriedok.